

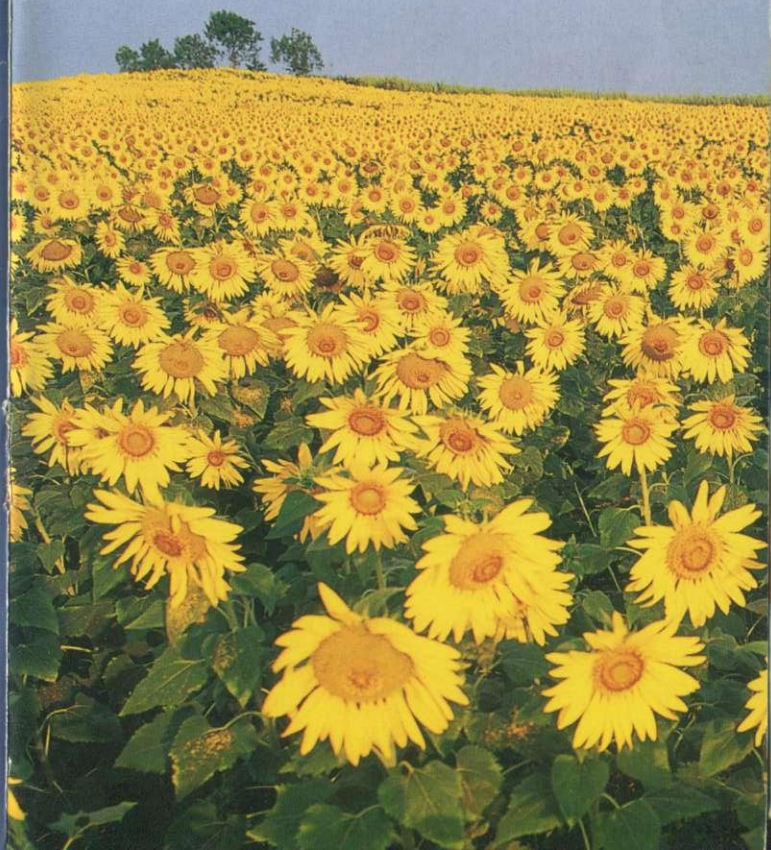

ข้อมูล : ททท. สำนักงานภาคกลาง เขต ๖
ออกแบบและจัดพิมพ์ : กองผลิตอุปกรณ์โฆษณา ฝ่ายบริการการตลาด
ข้อมูลรายละเอียดที่ระบุในเอกสารนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้
สงวนลิขสิทธิ์ หากนำไปจัดพิมพ์เพื่อการจำหน่าย
พฤษภาคม ๒๕๔๙

Thailand

สระบุรี

น้ำตกมวกเหล็ก

การเดินทาง สถานที่ที่น่าสนใจ

อำเภอเมืองสระบุรี
อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
อำเภอเสาไห้
อำเภอบ้านหมอ
อำเภอพระพุทธบาท
อำเภอแก่งคอย
อำเภอมวกเหล็ก
อำเภอวังม่วง
อำเภอวิหารแดง
อำเภอหนองแค

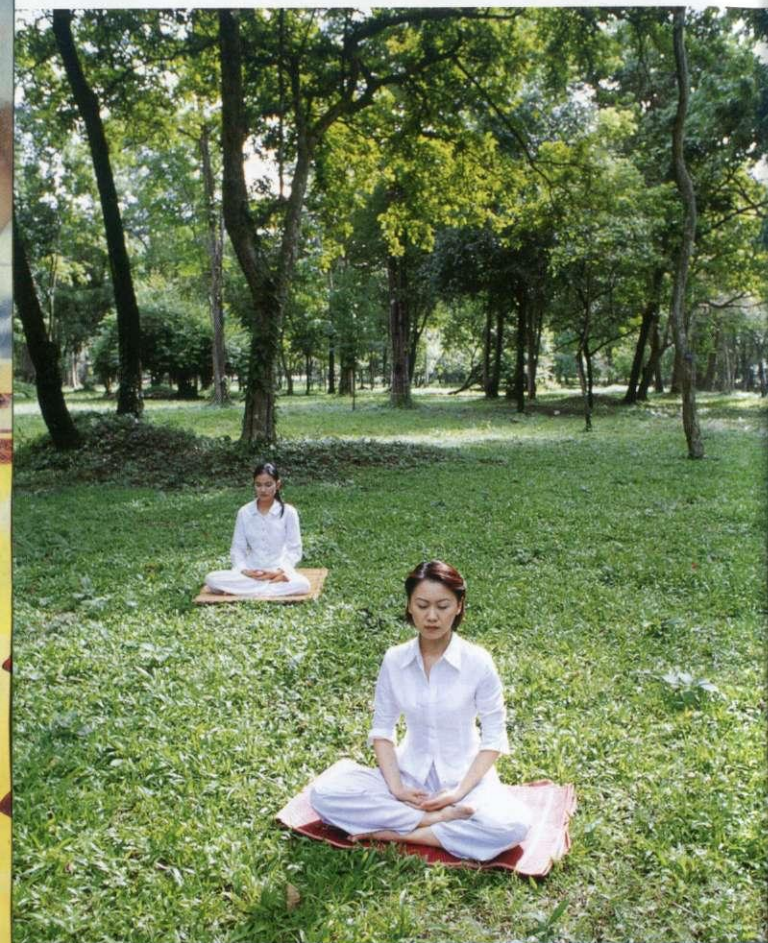
๕
๗
๗
๑๑
๑๑
๑๔
๑๕
๑๘
๒๒
๒๖
๒๗
๒๗

สารบัญ

แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ทหาร
เทศบาลงานประเพณี
สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก
กิจกรรมที่น่าสนใจ
แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
กีฬา
สปา
ตัวอย่างโปรแกรมนำเที่ยว
ข้อแนะนำในการท่องเที่ยว
สิ่งอำนวยความสะดวกในจังหวัดสระบุรี
สถานที่พัก
ร้านอาหาร
หมายเลขโทรศัพท์สำคัญ

๒๘
๒๙
๓๑
๓๒
๓๒
๓๓
๓๓
๓๓
๓๔
๓๕
๓๕
๓๘
๔๒

ทำสมาธิ

สระบุรี

พระพุทธบาทสูงค่า เชื่อนป่าสักชลสิทธิ์
ฐานผลิตอุตสาหกรรม เกษตรนำล้ำแหล่ง
ท่องเที่ยว หนึ่งเดียวกะหรี่ปั๊บนมดี ประเพณี
ตักบาตรดอกไม้งาม เหลืองอร่าม
ทุ่งทานตะวัน ลือลั่นเมืองชุมทาง

สระบุรี เป็นเมืองสำคัญเมืองหนึ่งแต่โบราณสันนิษฐานว่าตั้งขึ้นประมาณ พ.ศ. ๒๐๘๒ ในรัชสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ การตั้งเมืองนี้ สันนิษฐานว่าพระองค์โปรดเกล้าฯ ให้แบ่งพื้นที่เขตเมืองลพบุรีกับเมืองนครนายก บางส่วนมารวมกัน ตั้งขึ้นเป็นเมืองสระบุรี ทั้งนี้เพื่อต้องการให้เป็นศูนย์ระดมพลเมืองในยามศึกสงคราม เพราะฉะนั้นตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นต้นมา จึงมักพบเรื่องราวของจังหวัดสระบุรีเกี่ยวกับการศึกสงครามอยู่เสมอ สำหรับที่มาของคำว่า "สระบุรี" สันนิษฐานว่า เพราะเหตุที่ทำเลที่ตั้งครั้งแรกมีบึงอยู่ใกล้ คือ "บึงหนองโง้ง" เมื่อตั้งเมืองขึ้นจึงได้นำเอาคำว่า "สระ" มารวมเข้ากับคำว่า "บุรี" เป็นชื่อเมือง "สระบุรี"

สระบุรีอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๑๐๗ กิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๓ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง หนองแซง เสาไห้ บ้านหมอ พระพุทธบาท หนองโดน แก่งคอย มวกเหล็ก วังม่วง วิหารแดง หนองแค ดอนพุด และเฉลิมพระเกียรติ มีพื้นที่ทั้งสิ้นประมาณ ๓,๕๗๖ ตารางกิโลเมตร

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดลพบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดปทุมธานี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดนครนายก
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดลพบุรี

การเดินทาง

จากกรุงเทพฯ ไปจังหวัดสระบุรีสามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง ได้แก่

รถยนต์ จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑ ถนนพหลโยธิน ผ่านอำเภอวังน้อย อำเภอหนองแค ตำบลหินกอง ถึงสี่แยกสะพานตาข่ายระดับสระบุรีให้เลี้ยวขวาเข้าถนนมิตรภาพ หรือตรงไปก็จะถึงตัวเมืองจังหวัดสระบุรี

รถโดยสารประจำทาง จากกรุงเทพฯ มีรถโดยสารประจำทางทั้งรถธรรมดา และรถปรับอากาศของ บริษัท ขนส่ง จำกัด ออกจากสถานีขนส่งหมอชิต ๒ ถนนกำแพงเพชร ๒ วันละหลายเที่ยว สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. ๐ ๒๙๓๖ ๒๘๕๒-๖๖ หรือ www.transport.co.th

ทางรถไฟ มีบริการเดินรถไฟจากสถานีรถไฟหัวลำโพงไปจังหวัดสระบุรีทุกวัน วันละหลายขบวน ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๒ ชั่วโมง และบางขบวนยังสามารถแวะลงได้ที่สถานีแก่งคอย และสถานีมวกเหล็กได้ด้วย สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ หน่วย

บริการเดินทาง การรถไฟแห่งประเทศไทย โทร. ๑๖๙๐, ๐ ๒๒๒๐ ๔๓๓๔, ๐ ๒๒๖๒๑ ๔๔๔๔ (สำรองตั๋วทางโทรศัพท์ล่วงหน้า ๓ วัน ขึ้นไปแต่ไม่เกิน ๖๐ วัน) หรือ www.railway.co.th

ระยะทางจากอำเภอเมืองสระบุรีไปอำเภอต่าง ๆ

อำเภอเสาไห้	๘ กิโลเมตร
อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	๘ กิโลเมตร
อำเภอแก่งคอย	๑๕ กิโลเมตร
อำเภอหนองแค	๒๑ กิโลเมตร
อำเภอหนองแซง	๒๕ กิโลเมตร
อำเภอพระพุทธบาท	๒๘ กิโลเมตร
อำเภอวิหารแดง	๒๘ กิโลเมตร
อำเภอบ้านหมอ	๓๐ กิโลเมตร
อำเภอมวกเหล็ก	๓๘ กิโลเมตร
อำเภอหนองโดน	๓๘ กิโลเมตร
อำเภอดอนพุด	๔๒ กิโลเมตร
อำเภอมวก	๖๔ กิโลเมตร

ระยะทางจากจังหวัดสระบุรีไปจังหวัดใกล้เคียง

ลพบุรี	๔๖ กิโลเมตร
นครนายก	๕๘ กิโลเมตร
ปราจีนบุรี	๘๖ กิโลเมตร
นครราชสีมา	๑๕๒ กิโลเมตร

สถานที่ที่น่าสนใจ อำเภอเมืองสระบุรี

อุทยานแห่งชาติพระพุทธฉาย เดิมชื่อ อุทยานแห่งชาติเขาสามหลัก มีพื้นที่ครอบคลุม ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง แก่งคอย หนองแค และวิหารแดง มีเนื้อที่ประมาณ ๔๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒๗,๘๕๖ ไร่ ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๔ ในช่วงประมาณเดือนตุลาคม-มกราคม เป็นช่วงที่อากาศหนาวเย็นเหมาะสำหรับการเดินทางไปท่องเที่ยวพักผ่อน

อุทยานฯ ประกอบด้วยภูเขาน้อยใหญ่ มีที่ราบในหุบเขา ยอดที่สูงที่สุดคือ เขาคกร สูงประมาณ ๓๒๙ เมตร เป็นจุดชมวิวที่อยู่สูงที่สุดสามารถมองเห็นภูมิทัศน์ที่สวยงามรอบๆ ตัวเมืองสระบุรี และอำเภอใกล้เคียงได้อย่างชัดเจน ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ทหารญี่ปุ่นใช้เป็นที่ยึดมั่นความเคลื่อนไหวของฝ่ายตรงข้าม สภาพพื้นที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติสัตว์ป่าที่พบมีอยู่หลายชนิด เช่น ไก่ฟ้า ไก่ป่า เก้ง ลิง หมูป่า และนกชนิดต่างๆ เช่น เขียวคราม กระรอกหัวทอง ไพร่ดก บั้งรอกใหญ่ รวมทั้งผีเสื้อนานาชนิด

อุทยานแห่งชาติพระพุทธฉาย

ภายในบริเวณอุทยานฯ มีน้ำตกหลายแห่ง ได้แก่ **น้ำตกสามหลั่น** เป็นลานหินกว้างเรียงซ้อนกันเป็นสามชั้นมองดูคล้ายบันได ซึ่งเป็นที่มาของชื่อน้ำตก อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ ๓๐๐ เมตร **น้ำตกโพธิ์หินดาบ** ห่างจากที่ทำการประมาณ ๓๐๐ เมตร เป็นน้ำตกชั้นเดียวเตี้ยๆ สามารถลงเล่นน้ำได้ บริเวณน้ำตกเป็นลานหินกว้าง มีต้นโพธิ์แผ่กิ่งก้านสาขา และต้นน้ำที่ไหลมายังน้ำตกโพธิ์หินดาบยังไหลไปสู่ **น้ำตกโดนรากไทร** ซึ่งห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ ๔๐๐ เมตร เป็นน้ำตกชั้นเดียวตกลงมาจากหน้าผาหินสูง ๗ เมตร สู่อ่างน้ำเบื้องล่าง รอบๆ อ่างน้ำมีโขดหินน้อยใหญ่ใช้เป็นที่นั่งชมน้ำตกได้ ทางอุทยานฯ ได้ทำเส้นทางเดินเท้าเชื่อมโยงระหว่างน้ำตกเหล่านี้ ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๒-๓ ชั่วโมง โดยไม่ต้องย้อนกลับเส้นทางเดิม น้ำตกจะมีความสวยงามมากที่สุดในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม-ต้นเดือนตุลาคม

สถานที่น่าสนใจอื่น ๆ ได้แก่

อ่างเก็บน้ำเขารวกเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก มีความจุประมาณ ๕๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร อยู่ระหว่างเขารวก และเขาแดง สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๓ มีที่สำหรับนั่งชมทิวทัศน์ และประกอบกิจกรรมนันทนาการต่างๆ เช่น พายเรือคายัค บันเรือบด เล่นน้ำ เป็นต้น

อุโมงค์รถไฟพระพุทธฉาย ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ ๑๒ กิโลเมตรเป็นอุโมงค์รถไฟชนิดทางเดียวกว้าง ๗ เมตร สูง ๗ เมตร ยาว ๑,๑๙๗ เมตร สร้างขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นอุโมงค์รถไฟที่ยาวที่สุดในประเทศไทยโดยมีมือคนไทย อยู่บริเวณเขาช่องลิง รอยต่อระหว่างตำบลเจริญธรรม อำเภอวิหารแดง และตำบลหนองปลาไหล อำเภอเมืองจังหวัดสระบุรี

อนุสรณ์สงครามโลกครั้งที่ ๒ ของกองทัพญี่ปุ่น (เขาแดง) ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ ๒ กิโลเมตร เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ซึ่งในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ทหารญี่ปุ่นได้ยึดครองบริเวณเขาแดงเป็นฐานทัพ และใช้เป็นสถานที่กักขังเชลยด้วย ยังมีร่องรอยของหลุมระเบิดที่ทหารญี่ปุ่นทิ้งไว้ สิ่งปลูกสร้างที่ทหารญี่ปุ่นสร้างไว้ ได้แก่ อุโมงค์บัญชาการ สนามเพลาะตลอดแนวเขา ห้องบัญชาการ ห้องเก็บสมบัติ แนวบังเกอร์

ซากเจดีย์โบราณบนยอดเขาเรดาร์ คาดว่าเป็นเจดีย์ที่สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยา แต่ถูกฟ้าผ่าเสียหาย ปัจจุบันก็ยังพอมีร่องรอยให้เห็นอยู่ ความสำคัญทางประวัติศาสตร์อีกอย่างหนึ่งคือ ทหารญี่ปุ่นได้ใช้เขาเรดาร์นี้เป็นที่ตั้งปืนใหญ่ด้วย

นอกจากนี้ยังมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ๓ เส้นทาง ได้แก่ ๑) เส้นทางเขาแดง ระยะทาง ๑.๖ กิโลเมตร ๒) เส้นทางสามหลั่น-โดนรากไทร ระยะทาง ๓.๒ กิโลเมตร ๓) เส้นทางสามหลั่น-ขับปลากั้ง ระยะทาง ๔.๕ กิโลเมตร เส้นทางสุดท้ายนี้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปพักค้างแรมได้ ควรแจ้งให้เจ้าหน้าที่อุทยานฯ ทราบก่อนใช้เส้นทางทุกเส้นทาง

ที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวก ทางอุทยานฯ มีบ้านพักไว้บริการนักท่องเที่ยว จำนวน ๓ หลัง ราคา ๖๐๐-๒,๔๐๐ บาท ค่าที่พักแรม พักได้คนละ ๖๐ คน ราคา ๖,๐๐๐ บาท/คืน และสำหรับนักท่องเที่ยวที่นำเต็นท์ไปเอง อุทยานฯ ได้จัดเตรียมที่กางเต็นท์ไว้บริการนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีเรือถีบ และพายเรือแคนูให้เช่า สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ที่ทำการอุทยานฯ โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๕๑๗-๒ หรือ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช บางเขน กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๖๒ ๐๗๖๐ www.dnp.go.th

การเดินทาง อุทยานฯ อยู่บนเส้นทางสายกรุงเทพฯ-สระบุรี ทางหลวงหมายเลข ๑ ถนนมิตรภาพ ห่างจากตัวเมืองสระบุรีลงมาทางใต้ประมาณ ๑๖ กิโลเมตร หากมาจากกรุงเทพฯ ให้เลี้ยวขวากลับรถ ช่วงก่อนถึงกิโลเมตรที่ ๑๐๒ เข้าทางหลวงหมายเลข ๓๐๕๒ และ ๓๐๕๖ ตามลำดับเป็นถนนลาดยางประมาณ ๘ กิโลเมตร

วัดพระพุทธฉาย ตั้งอยู่เชิงเขาปถวิ (ปฐวิ) ตำบลหนองปลาไหล เข้าทางเดียวกับอุทยานแห่งชาติพระพุทธฉาย เป็นที่ประดิษฐาน **พระพุทธฉาย** หรือ **รอยพระพุทธรูป** อยู่บนแผ่นหินซึ่งตั้งอยู่บนชะง่อนผามีการสร้างมณฑปครอบไว้ มีบันไดจากบริเวณวัดด้านล่างขึ้นไปยังมณฑป และต่อไปยังหน้าผาซึ่งอยู่เหนือมณฑปขึ้นไป

นอกจากนี้ยังมีภาพเขียนลายเส้นยุคก่อนประวัติศาสตร์ที่บริเวณเชิงผา ได้แก่ ภาพสัตว์ลายเส้นคล้ายตัวกวาง บริเวณข้างประตูเข้าพระพุทธฉาย พบภาพมือคน และภาพสัญลักษณ์ บริเวณจากถ้ำฤาษีไปทางพระพุทธฉายทางทิศตะวันตก พบภาพเขียนรูปไก่ ภาพพระพุทธรูป และภาพสัญลักษณ์ บริเวณหน้าผา จปร. พบภาพ

วัดพระพรตฉาย

ลายเส้นขนาดใหญ่ที่มีความซับซ้อน คล้ายภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์ที่เคยถูกค้นพบที่ผาแต้ม จังหวัดอุบลราชธานี เขียนด้วยยางไม้มีอายุเก่าแก่ประมาณ ๓,๐๐๐ ปี โดยเขียนสัญลักษณ์สื่อความหมายให้เข้าใจในหมู่เดียวกัน และอาจจะเป็นสื่อทางพิธีกรรม และความเชื่อของคนในยุคหนึ่ง

และยังพบ **รอยพระพุทธรูปเบื้องขวา** เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๗ กรมศิลปากรได้ทำการซ่อมมณฑปบนภูเขาบริเวณวัดพระพรตฉาย และเมื่อร้อยปีเศษนี้เมณฑปรอยพระพุทธรูปเบื้องขวาอยู่ได้ทรายปรากฏเห็นเป็นรูปรอยประทับในหิน

ฟาร์มจระเข้ และสวนสัตว์ ใช้เส้นทางเดียวกับเส้นทางเข้าวัดพระพรตฉาย ถึงก่อน ๑ กิโลเมตร เป็นสถานที่เลี้ยง และเพาะพันธุ์จระเข้ นอกจากนั้นยังมีสัตว์ชนิดต่าง ๆ ได้แก่ กวาง ลิง และนกพันธุ์ต่าง ๆ เปิดให้เข้าชม วันจันทร์-ศุกร์ ๐๘.๐๐-๑๗.๓๐ น. เสาร์-อาทิตย์ ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น. ค่าเข้าชม ผู้ใหญ่ ๓๐ บาท เด็ก ๒๐ บาท สอบถามรายละเอียด โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๕๒๕๓

พระพุทธรูปโรคนครายชัยวัฒน์จตุรทิศ ประดิษฐานอยู่ที่ศาลาจัตุรมุข วัดศาลาแดง ถนนพิษณุพนธ์รังสรรค์สงคราม ตรงข้ามศาลากลางจังหวัด เป็นพระพุทธรูปประจำทิศตะวันออก หนึ่งในพระพุทธรูป ๔ องค์ ที่กรมการรักษาดินแดนสร้างขึ้นเพื่อถวายความจงรักภักดีแด่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๑๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชได้พระราชทานให้แก่ชาวจังหวัดสระบุรี

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

สวนพฤกษศาสตร์ภาคกลาง (พุแค) ตั้งอยู่ที่ตำบลพุแค ใช้เส้นทางสายสระบุรี-ลพบุรี (ถนนพหลโยธิน) ห่างจากตัวเมืองสระบุรีไปประมาณ ๑๗ กิโลเมตร จะอยู่บริเวณทางแยกไปทางหลวงหมายเลข ๒๑ ไปเพชรบูรณ์พอดี ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าพระพุทธบาทพุแค มีพื้นที่ทั้งหมด ๔,๖๘๗ ไร่ ครอบคลุมสองฟากฝั่งถนน หากไปจากสระบุรี ทางซ้ายมือ จะเป็นส่วนของอาคารสำนักงาน และห้องสมุดพรรณไม้ ทางขวามือมีบริเวณกว้างขวาง บรรยากาศร่มรื่น และมีลำธารไหลผ่าน เป็นสวนหย่อมรวบรวมพันธุ์พืชไม้ต่างๆ ส่วนมากจะเป็นไม้พื้นบ้าน ประกอบด้วยพรรณไม้ต่างๆ ๓๕ วงศ์ พรรณไม้ในวรรณคดี และพรรณไม้สมุนไพร สวนพฤกษศาสตร์จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔ เป็นสวนพฤกษศาสตร์แห่งแรกของประเทศไทย เป็นแหล่งรวบรวมและศึกษาวิจัยพันธุ์พืชรวมทั้งเผยแพร่และให้บริการความรู้ในด้านต่างๆ เกี่ยวกับพืช และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เปิดให้เข้าชมทุกวัน ระหว่างเวลา ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น. ไม่เสียค่าเข้าชม สอบถามรายละเอียด โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๗๔๕๗

ถ้ำศรีวิไล ตั้งอยู่บริเวณวัดถ้ำศรีวิไล ตำบลหน้าพระลาน ห่างจากตัวเมือง ประมาณ ๒๒ กิโลเมตร ภายในถ้ำมีพระพุทธรูปนาครัตน์ ศิลปะสมัยเชียงแสน มีหินงอก หินย้อย นอกจากนั้นยังสามารถเที่ยวชมวิถีชีวิตชนบทของธรรมชาติ มองเห็นภูเขาสลับซับซ้อนสวยงาม การเดินทาง จากตัวเมืองสระบุรี ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ ประมาณ ๑๗ กิโลเมตร ถึงสามแยกหนองจานมีทางแยกขวาเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๓๕๔ ไปประมาณ ๑ กิโลเมตร แล้วเลี้ยวขวาเข้าทางโรงเรียนอีกครั้งหนึ่ง

อำเภอเสาไห้

เสาธงให้ ตั้งอยู่ในศาลนางตะเคียนทอง ณ วัดสูง ตำบลเสาไห้ ห่างจากที่ว่าการอำเภอเสาไห้ประมาณ ๕๐๐ เมตร ริมทางหลวงหมายเลข ๓๐๔๑ เป็นเสาไม้ตะเคียนขนาดใหญ่ โดยถือกันว่าเป็นเจ้าแม่ เพราะสิ่งของที่นำไปบูชาล้วนเป็นของสดทั้งสิ้น มีตำนานเล่ากันว่า เมื่อครั้งสร้างกรุงเทพฯ เป็นราชธานี ได้มีการเกณฑ์เสาจากหัวเมืองต่างๆ เพื่อคัดเลือกเสาที่มีลักษณะงดงาม เพื่อจัดเป็นเสาเอก ทางเมืองสระบุรีได้จัดส่งเสาต้นหนึ่งที่มีลักษณะงดงามมากล่องลงมาตามลำน้ำป่าสัก แต่มาถึงกรุงเทพฯ เข้าไปเล็กน้อย และได้มีการคัดเลือกเสาเอกไปก่อนแล้ว จึงได้เป็นเสารอง ซึ่งถ้าเสาต้นนี้มาทันเวลาก็ต้องได้เป็นเสาเอกอย่างแน่นอน เพราะมีลักษณะใหญ่ และสวยงามมากด้วยความยาว ๑๓ เมตร กว้าง ๐.๗๕ เมตร เสาต้นนี้จึงเกิดความเสียใจลอยทวนน้ำกลับขึ้นมาจลลง ณ ตำบลแห่งนี้อยู่ประมาณ ๑๐๐ กว่าปี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๑ ได้มีชาวบ้านนำขึ้นจากน้ำไปไว้ที่ศาลหน้าพระอุโบสถวัดสูงจนถึงปัจจุบันนี้ พอดกเวลากลางคืนชาวบ้านมักได้

วัดเสาไห้

ยินเสียงร้องไห้ จึงได้ให้ชื่อตำบลนี้ว่า **ตำบลเสาไห้** และได้กลายเป็น "อำเภอเสาไห้" ในปัจจุบัน และในวันที่ ๒๓ เมษายนจะมีประเพณีสงกรานต์เตยวัน ทุกปี ณ บริเวณหน้าอุโบสถวัดสูง

พระพุทธรูปทองคำ ประดิษฐานอยู่ที่วัดพระยาวี เป็นพระพุทธรูปปางขัดสมาธิ หน้าตักกว้าง ๑๑๐ เซนติเมตร สูง ๑๗๐ เซนติเมตร พระพักตร์กลม พระโอษฐ์ยิ้ม ยอดเศียรเปลวอุณาโลม สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย เมื่อเสียกรุงครั้งที่ ๒ ชาวบ้านที่อพยพหนีพม่าได้อัญเชิญมาด้วยและลงรักพอกปูนปิดองค์พระไว้ ประดิษฐานไว้ที่วัดร้างแห่งหนึ่งในอำเภอกุ้ย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และชาวบ้านได้อัญเชิญมาเป็นพระประธานที่วัดอุทิศสโมสร ก่อนจะได้อัญเชิญมาประดิษฐานที่วัดพระยาวี ต่อมาพระธรรมรัตนกร สังเกตเห็นรอยรักแทรกอยู่ระหว่างปูนที่ฉาบจึงให้ชาวบ้านช่วยกันกะเทาะปูนออกพบว่า เป็นทองทั้งองค์ ทางกรมศิลปากรตรวจสอบปรากฏว่าเป็นโลหะที่มีทองคำผสมอยู่ถึงร้อยละ ๗๐ ชาวบ้านจึงเรียกว่า "หลวงพ่ทองคำ"

วัดเขาแก้ววรวิหาร ตั้งอยู่ที่ตำบลต้นตาล ทางฝั่งขวาของแม่น้ำป่าสัก ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ ๖ กิโลเมตร ในสมัยที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จประพาสหัวเมือง เมื่อถึงอำเภอเสาไห้ ได้โปรดเกล้าฯ บรมดุษฎีสังเวยวัดแห่งนี้ และสถาปนาเป็นพระอารามหลวง มีคำเล่าลือกันว่าวันดีคืนดีจะเห็นดวงแก้วสุกสว่างเหนือวิหารวัดเขาแก้ว ถือว่าเป็นการแสดงปาฏิหาริย์ของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่บรรจุในองค์พระเจดีย์ ในเจดีย์ปรากฏห้ายอดองค์เล็กซึ่งตั้งอยู่ระหว่างหอรบซังและเจดีย์องค์ใหญ่เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปทรงเครื่อง พระพุทธรูปปางปาเลโลก และพระพุทธรูป

ซึ่งล้วนมีลักษณะงดงาม

วัดพระยาวี ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำป่าสัก หมู่ ๑ ตำบลศาลาไทย ด้านหลังวัดมีถนนสายปากบาง สระบุรีผ่าน พระพุทธรูปทองคำ สมัยกรุงศรีอยุธยา เดิมประดิษฐานอยู่กลางบริเวณวัดร้างแห่งหนึ่งในอำเภอกุ้ย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่อมาพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชโปรดให้อัญเชิญมาไว้เป็นพระประธานในเมืองสระบุรี พระพุทธรูปทองคำพระยาวีนี้เป็นสิ่งที่ชาวสระบุรีเคารพนับถือเป็นอย่างมาก

นอกจากนี้พระพุทธรูปทองคำวัดพระยาวียังเป็นประติมากรรมอันยิ่งใหญ่สิ่งหนึ่ง ของกรุงศรีอยุธยา จึงเชื่อกันว่าน่าจะสร้างขึ้นในรัชสมัยของพระมหาจักรีบรมราชูปถัมภ์หนึ่งในจำนวน ๒ พระองค์ คือ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ และเชื่อกันว่าการที่จะสามารถสร้างพระพุทธรูปทองคำน้ำให้เป็นองค์พระปฏิมาองค์ใหญ่ขึ้นมาได้นั้นไม่มีทางที่มนุษย์ธรรมดาสามัญจะสร้างขึ้นมาได้ นอกเสียจากพระมหาจักรีบรมราชูปถัมภ์เจ้าที่มีพระบุญญามารมี จึงจะหล่อสร้างเป็นองค์พระพุทธรูปปฏิมาได้สำเร็จ

พระพุทธรูปทองคำวัดพระยาวีนี้มีพุทธลักษณะทั้งงดงามมาก องค์หนึ่ง พระวรกายสมลัดส่วน สง่างาม ประทับนั่งในปางสมาธิแบบขัดสมาธิราบ ประทับนั่งในลักษณะที่ดูองอาจ แผ่ไปด้วยลักษณะเข้มแข็ง

ปัจจุบันได้มีผู้ศรัทธาร่วมใจกันสร้างวิหารจตุรมุขขึ้นไว้เพื่อเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปทองคำองค์นี้ให้เป็นสงาราคีและเป็นที่เชิดหน้าชูตาแก่ชาวเมืองสระบุรีสืบไป

การเดินทาง ใช้เส้นทางสายสระบุรี-บ้านยาง แล้วเลี้ยวขวาตรงข้ามสะพานแม่น้ำป่าสักและเข้าไปอีกประมาณ ๑๐๐ เมตร รวมระยะทางจากตัวเมืองสระบุรีประมาณ ๙ กิโลเมตร

บ้านเขาแก้ว เป็นเรือนไม้ทรงไทยที่มีอายุประมาณ ๘๐-๑๐๐ ปี เจ้าของบ้านคืออาจารย์ทรงชัย วรรณกุล ได้จัดแสดงเป็น "ศูนย์ศึกษาวัฒนธรรมไทยวน" โดยรวบรวมภาชนะ อาวุธ เครื่องมือทำมหากิน และผ้าทอลายโบราณที่มีอายุกว่าร้อยปี ได้แก่ ผ้ามุกยกดอก ผ้าลายขีด ผ้าจก บรรรยากาศภายในร่มรื่นเย็นสบาย

เบญจสุทธิดงศา น้ำศักดิ์สิทธิ์จากแม่น้ำสายสำคัญ ๕ สาย ที่ไหลผ่านบริเวณอำเภอเสาไห้ได้นำมาใช้น้ำในพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาอันศักดิ์สิทธิ์ ตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จวบจนถึงปัจจุบัน เมื่อครั้งเสด็จประพาสทางชลมารคได้แวะลงสงกรานต์ ท้าราช ทรงพอพระราชหฤทัยสายน้ำที่เย็น ลึกและนิ่ง จึงมีพระราชประสงค์ให้นำน้ำบริเวณนี้ไปทำพิธีพุทธาภิเษก ที่วัดพระพุทธรูป ก่อนจะนำไปใช้พระราชพิธีพระบรมราชาภิเษกรวมถึงพิธีศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ในพระราชวัง โดยกำหนดให้นำน้ำจากแม่น้ำ ๕ สาย ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา (จากจังหวัดอ่างทอง) แม่น้ำเพชรบุรี (จากจังหวัดเพชรบุรี)

แม่น้ำราชบุรี (จากจังหวัดสมุทรสาคร) แม่น้ำบางปะกง (จากจังหวัดนครนายก) และแม่น้ำป่าสัก (จากจังหวัดสระบุรี) อันเป็นที่มาของ "เบญจสุทธิดงคา"

วัดสมุทประดิษฐาราม ตั้งอยู่ที่ตำบลสวนดอกไม้ ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ ๒ กิโลเมตร พระอุโบสถสร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๐ ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังเรื่องคารวียางงามมาก พระประธานในพระอุโบสถอัญเชิญมาจากเมืองเก่าสุโขทัย เป็นพระพุทธรูปสำริดปิดทองปางมารวิชัย และประดิษฐานพระโมคคัลลา พระสารีบุตร อัครสาวกซ้ายขวา และในเดือนกัณยานน ของทุกปีจะมีการแข่งขันเรือยาวประเพณีที่วัดแห่งนี้

วัดจันทร์ ตั้งอยู่ที่บ้านเมืองเก่า หมู่ ๖ ตำบลเมืองเก่า เลี้ยวจากที่ว่าการอำเภอไปประมาณ ๑ กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข ๓๐๔๑ วัดอยู่ทางขวามือ มีป้ายชี้ทางเข้าวัดอย่างชัดเจน สิ่งที่น่าสนใจคือพระอุโบสถ สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๖ สมัยรัชกาลที่ ๓ มีลักษณะก่ออิฐถือปูน หลังคาจั่ว ช่อฟ้า ใบระกา หน้าบันประดับลายปูนปั้น และเครื่องถ้วย ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังสมัยเดียวกับพระอุโบสถซึ่งยังสมบูรณ์อยู่และงดงามมาก เป็นรูปเทพชุมนุม และพุทธประวัติ

ศูนย์การเรียนรู้ผ้าตำบลบ้านต้นตาล เกิดขึ้นจากกลุ่มสตรีที่ว่างงานรวมตัวกันใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวและเพื่อให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ที่ครบวงจรให้กับเยาวชนและบุคคลทั่วไป โดยผ้าที่ทอมีหลายแบบ ได้แก่ ผ้าขาวม้า ผ้าพื้น ผ้าใส่เขา ผ้าลายดอกพิรุณซึ่งเป็นลายแบบโบราณของคนไทยวน การเดินทาง ใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๐๔๑ เลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๓๔๑ จนถึงบ้านปากบางให้เลี้ยวเข้าทางเดียวกับวัดต้นตาล โดยศูนย์จะอยู่ใกล้กับวัด

อำเภอบ้านหมอ

ถนนพระเจ้าทรงธรรม หรือ ถนนฝรั่งสองกลอง เป็นถนนที่สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าทรงธรรมเมื่อครั้งเสด็จตรวจรอยพระพุทธรูปทางเรือพระที่นั่งตามลำน้ำป่าสัก พอเสด็จมาถึงบริเวณท่าเรือ จึงได้เสด็จทรงช้างพระที่นั่ง โดยมีพราหมณ์เป็นผู้นำทางและเมื่อเสด็จกลับได้ให้ฝรั่งสองกลอง แล้วให้ตัดทางกว้าง ๑๐ วา ตรงตลอดถึงท่าเรือเพื่อใช้เป็นถนนหลวง

ในปัจจุบันถนนเส้นนี้เหลือร่องรอยให้เห็นอยู่ประมาณ ๔ กิโลเมตร โดยเริ่มจากบริเวณเยื้องวัดสว่างโศก ช่วงกิโลเมตรแรกเป็นถนนดินที่ไม่ได้ใช้เป็นถนนอีกต่อไป ต่อจากนี้เป็นถนนลูกรังผ่านหลังวัดปัญจาภิรมย์ วัดหนองคณทิ์ ไปติดกับถนนพระพุทธรูป-บ้านหมอ บริเวณหน้าวัดกัลยาพรพรต ผ่านหน้าศาลเจ้าพ่อเขาตก และพระตำหนักสระยอหายไปเป็นถนนลูกรังและคอนกรีต ความกว้างของ

ถนนเหลือ ๖-๘ เมตร

ทะเลบ้านหมอ ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านหมอและตำบลสร้างโศก มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๖๐๐ ไร่ ทะเลบ้านหมอมีลักษณะเป็นบ่อลึกและกว้าง เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำนานาชนิด บรรยากาศर्मรีน ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนกรกฎาคมจะมีฝูงนกเป็นน้ำที่บินหนีหนาวจากไซบีเรียมาลงเล่นน้ำและอาศัยอยู่นับหมื่นๆ ตัว นอกจากนี้บริเวณรอบๆ ยังมีดอกไม้ประดับर्मรีนและมีแก่งกลางน้ำมองดูสวยงามยิ่ง

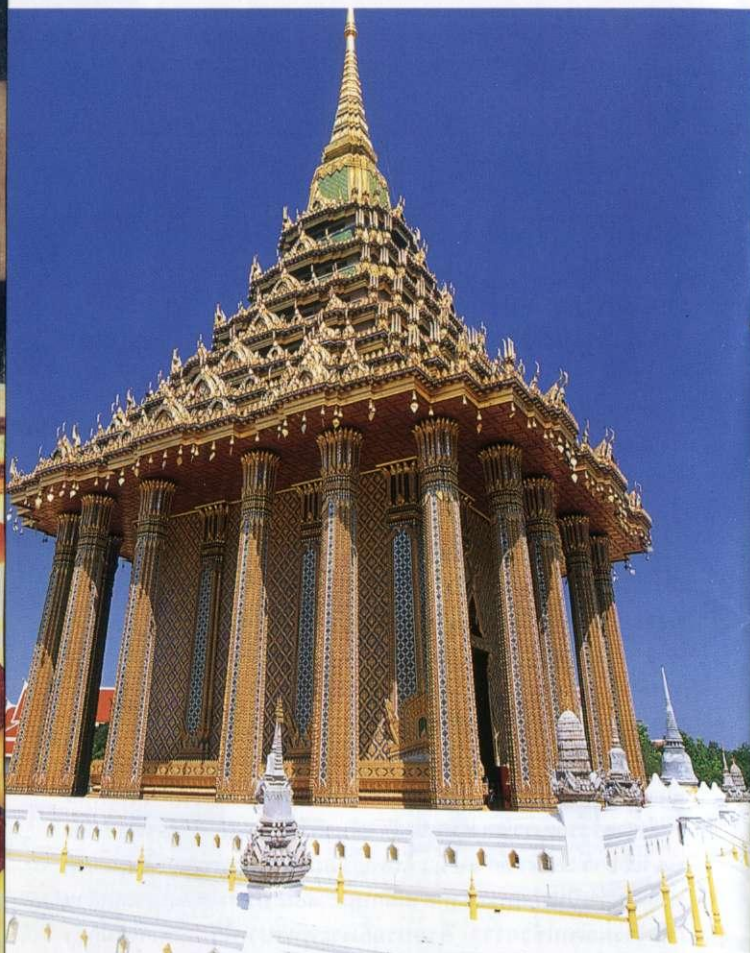
อำเภอพระพุทธรบาท

สำนักสงฆ์ถ้ำกระบอก ตั้งอยู่บริเวณเทือกเขาไปรงปราบ ตำบลขุนโกลน ห่างจากตัวเมืองสระบุรีไปตามเส้นทางถนนพหลโยธินประมาณ ๒๕ กิโลเมตร หากไปจากตัวเมืองสระบุรี วัดจะอยู่ทางด้านซ้ายมือ ทางเข้าอยู่ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ ๑๓๒-๑๓๓ เป็นสถานที่รักษาคณไสยติดยาเสพติดที่มีชื่อเสียง สำนักสงฆ์ถ้ำกระบอกนี้แม่ชีเมี้ยนปานจันทร์ เป็นผู้ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ ต่อมาเมื่อแม่ชีเมี้ยนเสียชีวิตลง หลวงพ่อจัญญ ปานจันทร์ ซึ่งเป็นหลานได้เป็นผู้ปฏิบัติภารกิจสืบต่อมา และได้รับรางวัล "แมกไซไซ" เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๑๘ สอบถามรายละเอียด โทร. ๐ ๓๖๓๒ ๑๓๕๕, ๐ ๓๖๓๒ ๑๕๐๖

วัดพระพุทธรบาทราชวรมหาวิหาร ตั้งอยู่ที่ตำบลขุนโกลน ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๒๘ กิโลเมตร มีทางเลี้ยวซ้ายก่อนถึงอำเภอพระพุทธรบาทเข้าไปประมาณ ๑ กิโลเมตร เป็นพระอารามหลวงชั้นเอก สร้างขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ. ๒๑๖๗ ในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม ปุชนิยสถานที่สำคัญคือ "รอยพระพุทธรบาท" ที่ประทับไว้บนแผ่นหินเหนือไหล่เขาสุวรรณบรรพต หรือเขาสัจจพันธคีรี รอยพระบาทมีความกว้าง ๒๑ นิ้ว ยาว ๖๐ นิ้ว ลึก ๑๑ นิ้ว ค้นพบในสมัยพระเจ้าทรงธรรม พระองค์ทรงเห็นว่าเป็นรอยพระบาทตามลักษณะ ๑๐๘ ประการ จึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างมณฑปชั่วคราว ครอบรอยพระพุทธรบาทไว้ ต่อมาได้มีการสร้างต่อเติมกันอีกหลายสมัย และยังพบรอยจารึกพระปรมาภิไธยย่อ จปร. ที่ก้อนหินขนาดใหญ่ สูงจากพื้น ๑๖๐ เซนติเมตร เมื่อครั้งเสด็จนมัสการรอยพระพุทธรบาท

ลักษณะของพระมณฑป เป็นอาคารรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ประกอบเครื่องยอดรูปปราสาท ๗ ชั้น มุงกระเบื้องเคลือบสีเขียว มีซุ้มบันแถลงประดับทุกชั้น มีเสาย่อมุมไม้สิบสอง ปิดทองประดับกระจกโดยรอบ ฝาผนังด้านนอกปิดทองประดับกระจกเป็นรูปเทพพนม พุ่มข้าวบิณฑ์ บานประตูพระมณฑปเป็นงานศิลปกรรมประดับมุกชั้นเยี่ยมของเมืองไทย พื้นภายในปูด้วยเสื่อเงินสาน ทางขึ้นพระมณฑปเป็นบันไดนาคสามสาย ซึ่งหมายถึง บันไดเงิน บันไดทอง และบันไดแก้ว ที่ทอดลงจากสวรรค์ หัวนาคที่เชิงบันไดหล่อด้วยทองสำริด เป็นนาค ๕ เศียร บริเวณรอบมณฑปมีระฆังแขวนเรียงราย เพื่อให้ผู้ที่มานมัสการได้ตีเป็นการแผ่ส่วนกุศลแก่เพื่อนมนุษย์ทั้งหลาย ส่วนพระอุโบสถ และพระวิหารต่างๆ

วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร

ที่อยู่รายรอบ ล้วนสร้างตามแบบศิลปกรรมสมัยกรุงศรีอยุธยา และตอนต้นกรุงรัตนโกสินทร์

นอกจากนี้ ในบริเวณวัดยังมี พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระพุทธบาท (วิหารหลวง) ซึ่งเป็นที่เก็บรวบรวมศิลปวัตถุอันมีค่า อาทิ เครื่องทรงสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม เครื่องลายครามสังคโลก เครื่องทองสำริดโบราณ ศาสตราวุธโบราณ รอยพระพุทธบาทจำลอง ยอดมณฑปพระพุทธบาทเก่า พัดยศของพระสมัยต่างๆ และท่อประปาสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช วิหารหลวงจะเปิดให้ชมเฉพาะช่วงที่มีงานเทศกาลนมัสการพระพุทธบาท ซึ่งปกติจัดให้มีปีละ ๒ ครั้ง คือ ขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๓ จนถึงแรม ๑ ค่ำ และขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๔ จนถึงแรม ๑ ค่ำ อัตราค่าเข้าชม คนไทย ไม่เสียค่าเข้าชม ชาวต่างประเทศ คนละ

๓๐ บาท

บ่อพระนาล้างเนื้อ ตั้งอยู่บริเวณใกล้กับวัดพระพุทธบาท มีลักษณะเป็นบ่อหินขนาดย่อมต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงการก่อสร้างปากบ่อขึ้น และที่บริเวณปากบ่อมีรอยเขาคัน ใกล้กับบริเวณบ่อมีหินลาดและมีหลุมลึกลงไป มีขนาดเท่ากระป๋องนม น้ำที่ไหลจากหลุมนี้ถือว่าเป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์ มีประวัติเล่ากันว่าพระนางบุญผู้พบรอยพระบาทเป็นผู้ที่นำเนื้อมาล้างที่บ่อ โดยคุกเข่าและก้มลงล้างเนื้อในบ่อ ส่วนหลุมขนาดกระป๋องนมคือ รอยปักหอกของพระนางบุญ มีน้ำไหลออกมาไม่ขาด

พระตำหนักธารเกษม อยู่ที่ตำบลขุนโขลน ระหว่างธนาคารกรุงเทพ สาขาพระพุทธบาทและสถานสงเคราะห์เด็กหญิงสระบุรี ตั้งอยู่ริมธารทองแดงซึ่งเป็นลำธารไหลผ่านพระพุทธบาท เป็นที่ซึ่งมีแม่ไก่ร่มเย็น เป็นที่สำราญพระราชหฤทัย พระตำหนักสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๑๗ ในสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง เพื่อใช้เป็นที่พักเวลาเสด็จมานมัสการพระพุทธบาท ปัจจุบันเหลือเพียงแต่ฐาน

ธารทองแดงเกิดจากเขารวมธารทองแดงในเขตอำเภอพระพุทธบาท แล้วไหลไปทางอำเภอนองโตนุ ตามพระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา เล่ม ๒ กล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าปราสาททองโปรดให้สร้างพระตำหนักริมธาร ได้มีการขุดพบท่อน้ำสามตาที่ริมลำธาร (ปัจจุบันเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์สถานพระพุทธบาท) ท่อนี้เป็นข้อต่อเหมือนข้อต่อน้ำประปาปัจจุบัน แต่ใหญ่กว่ามากเป็นท่อทำด้วยทองแดงขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๐ เซนติเมตร และในบริเวณธารทองแดงนี้ยังพบที่กั้นน้ำที่ระบายน้ำมาใช้ในพระตำหนักท้ายพิบูล เป็นเขื่อนก่อด้วยอิฐถือปูน ซึ่งเป็นซากโบราณสถาน que สร้างมาแต่สมัยอยุธยา ปัจจุบันนี้ยังคงสภาพเป็นลำธารแต่ดินเขื่อนมากแล้ว ที่ริมลำธารมีแนวเขื่อนก่ออิฐถือปูนปรากฏอยู่

ถ้ำเพนนิมิตธารทองแดง อยู่ที่วัดพุทไธสน์ ตำบลพุทไธสน์ เป็นแหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ได้พบโบราณวัตถุของมนุษย์สมัยหินใหม่ตอนปลาย มีลักษณะคล้าย และเหมือนกับที่ขุดพบที่บ้านท่าแค บ้านดิลก และชัยจำปา ที่ลพบุรี สันนิษฐานว่ามนุษย์สมัยนั้นในบริเวณดังกล่าวอาจมีความสัมพันธ์กัน ปัจจุบันไม่มีโบราณวัตถุอยู่ในถ้ำแล้ว การเดินทาง หากมาจากสระบุรีทางเข้าวัดจะอยู่ด้านขวามือริมทางหลวงสาย ๑ ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ ๑๓๐-๑๓๑ เข้าทางเดียวกับวัดพุทไธสน์และแยกขวาก่อนข้ามสะพานและเลี้ยวขวาอีกครั้ง

ถ้ำนารายณ์ หรือ ถ้ำเขาวง อยู่ที่บ้านเขาวง เป็นถ้ำที่มีหินงอกหินย้อย มีอักษรมอญโบราณจารึกไว้ที่ปากถ้ำ

ตำหนักสระยอ เป็นพระตำหนักที่สมเด็จพระเจ้าปราสาททองทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเป็นที่ประทับเมื่อครั้งเสด็จนมัสการพระพุทธบาท ณ ริมธารน้ำใต้ธารทองแดง ปัจจุบันเหลือเพียงรอย

ฐานตำหนัก

พระตำหนักท้ายพิบูล พระราชวังโบราณ ปัจจุบันไม่มีซาก ตำหนักปรากฏอยู่คงมีแต่เกยช้าง (หมายถึง ที่เสด็จขึ้น-ลงพาหนะ สำหรับเจ้านาย) และซากกำแพงเป็นเขตโดยรอบ

อำเภอแก่งคอย

ถ้าพระธาตุเจติยธรรม หรือ ถ้ำบ่อปลา จากปากทางเข้าจะปูด้วยหินอ่อนเป็นทางเดินชมทิวบริเวณถ้ำโดยตลอด ภายในถ้ำแบ่งออกเป็นห้องขนาดใหญ่ ๓ ห้อง ได้แก่ ห้องที่ ๑ ชื่อว่า "ถ้ำบ่อปลา" มีปลาวายน้ำเข้ามาในบริเวณถ้ำเป็นจำนวนมาก ห้องที่ ๒ ชื่อว่า "ถ้ำห้องพระโรง" มีหินงอกหินย้อยสวยงาม มีรูปร่างคล้ายเจ้าแม่กวนอิม และฮก ลก ชิว ส่วนห้องที่ ๓ ได้แบ่งซอยเป็นห้องเล็กๆ มีจุดเด่นอยู่ที่หินงอกหินย้อยหลายรูปแบบ มีรูปร่างคล้ายหินปะการังซึ่งจะเข้าใจในช่วงฤดูแล้ง นอกจากนั้นทางด้านหลังยังมีถ้ำขนาดใหญ่อีก ๒ ถ้ำ ได้แก่ ถ้ำสามเขา และถ้ำเทพประทาน ถ้ำจะปิดในวันธรรมดา เปิดวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น. ภายในถ้ำเป็นที่ประดิษฐานของ หลวงพ่อใหญ่ พระพุทธรูปปูนปั้นลงรักปิดทอง ปางมารวิชัยสมัยอยุธยา การเดินทาง สามารถเดินทางได้ ๒ เส้นทาง เส้นทางแรก ได้แก่ จากตัวเมืองสระบุรีไปตามถนนมิตรภาพ ทางไปจังหวัดนครราชสีมา ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าตัวอำเภอแก่งคอย ผ่านตลาดแล้วข้ามสะพานอดิเรกสารซึ่งทอดข้ามแม่น้ำป่าสักไปอีกประมาณ ๘ กิโลเมตร ก็ถึงถ้ำพระธาตุเจติยธรรม เส้นทางที่สอง จากสระบุรีใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ ทางไปจังหวัดลพบุรีประมาณ ๑๕ กิโลเมตร ถึงหน้าโรงเรียนพุแควิทยา ผังตรงข้ามโรงเรียนจะมีถนนสายพุแค-แก่งคอย เข้าไปประมาณ ๑๐ กิโลเมตร

ผาเสด็จ ตั้งอยู่ริมทางรถไฟ ตำบลทับกวาง ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๓๐ กิโลเมตร ไปตามถนนมิตรภาพทางหลวงหมายเลข ๒ ประมาณ ๒๕ กิโลเมตร ระหว่างกิโลเมตรที่ ๑๓๒-๑๓๓ หากไปจากสระบุรีให้เลี้ยวซ้ายตรงบริเวณโรงเรียนบ้านซับบอนไปประมาณ ๓ กิโลเมตร ผาเสด็จอยู่เลยจากสถานีรถไฟไปประมาณ ๕๐ เมตร เป็นหน้าผาที่รัชกาลที่ ๕ และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เสด็จมาประทับเมื่อคราวสร้างทางรถไฟสายกรุงเทพฯ-นครราชสีมา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๘ ทั้งสองพระองค์ได้ทรงจารึกพระปรมาภิไธย จปร. และ สม. ไว้ ณ หน้าผาแห่งนี้

ถ้ำพระโพธิสัตว์ ตั้งอยู่ในบริเวณวัดถ้ำพระโพธิสัตว์ ตำบลทับกวาง ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๓๒ กิโลเมตร ที่ผนังมีภาพจำหลักนูนต่ำเป็นรูปพระพุทธเจ้ากำลังแสดงธรรม และภาพเทพเจ้าในศาสนาฮินดู และภายในผนังถ้ำยังมีเจดีย์ทรงลังกา ศิลปะสมัยทวารวดี มีหินงอก หินย้อย บริเวณภายนอกถ้ำมีต้นไม้ขนาดใหญ่ นอกจากนั้นยังพบรอยจารึกพระปรมาภิไธยย่อ จปร. เมื่อทรงเสด็จทอด

พระเนตรนาค ถ้ำธรรมทัศน์ ถ้ำลุมพินี สวนหิน และถ้ำสังัดเจดีย์ การเดินทาง ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๒ ถนนมิตรภาพ ทางไปจังหวัดนครราชสีมาไปประมาณ ๑๕ กิโลเมตร หากไปจากสระบุรีวัดจะอยู่ทางด้านซ้ายมือ มีป้ายบอกไปวัดถ้ำพระโพธิสัตว์อีกประมาณ ๑๑ กิโลเมตร

เขาพระพุทธรบาทน้อย ตั้งอยู่ในบริเวณวัดพระพุทธรบาทน้อย ที่ตำบลสองคอน มีลักษณะเป็นภูเขาหินปูนสูงชัน สลับซับซ้อนเรียงรายด้วยยอดเขาแหลม และที่ยอดเขาแหลมนี้จะพบเห็นนกเงือกเดินเขาปูน ไหวงคั่นกินแมลงจะพบมากที่จังหวัดสระบุรี นอกจากนั้นด้วยลักษณะของหน้าผาที่สูงชันแล้วยังสามารถที่จะเห็นเสียงผา หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า ม้าพระอินทร์ อาศัยอยู่ในถ้ำสามเขา ที่มีเนื้อที่เกือบ ๑ ไร่ ภายในมีรอยพระพุทธรบาทจำลอง ประทับลึกลงไปในดินกว้าง ๑ ศอกเศษ ยาว ๓ ศอก การเดินทาง ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๒๐ กิโลเมตร ไปตามถนนมิตรภาพ เส้นทางหลวงหมายเลข ๒ ให้เลี้ยวซ้ายเข้าอำเภอแก่งคอย ข้ามสะพานอดิเรกสาร แล้วเลี้ยวซ้ายไปตามถนนอดิเรกสาร จากนั้นเลี้ยวขวาไปตามถนนสองคอน-พระบาทน้อย-พุแค ประมาณ ๗.๕ กิโลเมตร จนถึงวัดพระพุทธรบาทน้อย

พระบวรราชวังสีทา ตั้งอยู่ที่ตำบลสองคอน ประวัติพระบวรราชวังแห่งนี้ พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสร้างที่ริมแม่น้ำป่าสักฝั่งตะวันตก ณ ตำบลบ้านสีทา ในแขวงจังหวัดสระบุรี สร้างคราวเดียวกับเมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๔) ทรงสร้างพระนารายณ์ราชนิเวศน์ ที่เมืองลพบุรี เพราะมูลเหตุที่เกิดแต่คราวหาที่สร้างราชธานีสำหรับเวลาสงครามดังกล่าวมานั้น ได้โปรดให้พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าฯ (พระเชษฐา รัชกาลที่ ๔) เสด็จขึ้นไปตรวจเมืองนครราชสีมา ทรงเห็นภูมิทำเลไม่เหมาะสม มาโปรดที่เขาคอก ในแขวงจังหวัดสระบุรี ว่าเหมือนเป็นป้อมอยู่โดยธรรมชาติ จึงทรงสร้างที่ประทับขึ้น ณ ตำบลบ้านสีทา เห็นว่าไปมาถึงเขาคอกได้สะดวก แล้วเสด็จไปประทับ ณ ที่นั้น เพื่อดูตกแต่งเขาคอกไว้เป็นป้อมปราการสำหรับต่อสู้ข้าศึกแห่งหนึ่ง ได้เสด็จไปประทับที่วังสีทาเนื่องๆ จนตลอดพระชนม์ชีพ แต่ทั้งนั้นล้วนสร้างเป็นเรือนเครื่องไม้ ครั้นพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าฯ เสด็จสวรรคตแล้ว พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ โปรดให้รื้อตำหนักลงมาสสร้างวัง พระราชทานพระเจ้าลูกเธอในพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าฯ บ้าง ที่เหลืออยู่ที่พังสูญไปหมด เดียวนี้ที่ซึ่งเคยเป็นพระบวรราชวังกลับเป็นที่บ้านราษฎรไปอย่างเดิม บริเวณสร้างวังกว้างขวางมาก ประมาณ ๑๕๐ ไร่เศษ ซากเป็นพื้นก่อเรือนไม้ ก่อด้วยอิฐฉาบปูนเป็นบัวคว่ำหงาย มีรากฐานกว้างประมาณ ๑๐ วา ยาวประมาณ ๒๐ วา โดยคาดว่าสร้างขึ้นเป็น ๒ หลัง อิฐสมัยนั้นแกร่งแข็งแรงมาก ขนาดหน้า ๔ นิ้ว กว้าง ๖ นิ้ว ยาว ๑๒ นิ้ว ปัจจุบันนี้ชาวบ้านเอาบริเวณที่สร้างวังเป็นไร่ปลูกข้าวโพด มีการไถทำลายซากเดิมแทบจะสังเกตไม่ออกแล้ว ยังพอมีบริเวณที่

เหลือซึ่ง กำหนดสุพรรณิ ฤทธิจำปา กันเอาไว้เป็นที่สาธารณะอยู่อีกประมาณ ๔ ไร่เศษ ตรงที่เหลือนี้ ปรากฏเป็นชนประตูก่ออิฐฉาบปูน มีรอยวางแผ่นกระดานทำสะพานยื่นไปยังบึงน้ำ ชาวบ้านเรียกว่า “บึงตลาดไชย” ตั้งอยู่ทางด้านทิศใต้ของตัววังสีทา ห่างกันประมาณ ๑๐๐ เมตรเศษ เล่ากันว่าทรงใช้เป็นที่พักประทับสงระง และเป็นที่ชุมนุมเหล่าสมณกษัตริย์นางฝ่ายใน เมื่อคราวเสด็จมาพักแรมในฤดูร้อนทุก ๆ ปี เล่าสืบกันมาว่า สมณของพระองค์ทุกนางเก่งในทางแอ่วลาวมากที่สุด จนกระทั่งพระองค์เองสามารถเป่าแคนและแอ่วลาวได้ด้วย ถึงกับทรงพระราชนิพนธ์กลอนลำแอ่วลาวไว้หลายเล่มสมุดไทย คงเหลือปรากฏอยู่ในหอสมุดแห่งชาติ สืบมาตราบเท่าทุกวันนี้

แหล่งโบราณคดีบ้านดงน้ำบ่อ ไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข ๓๓๔ เข้าทางสถานีเขาสูง (๖ กิโลเมตรจากหุบเขาทาดวัน ตำบลหินซ้อน) ผ่านห้วยชัยมั่งงิ้วเลี้ยวขวาไปชมแหล่งฝังศพที่อยู่อาศัยของมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ตอนปลาย พบโครงกระดูกที่มีการฝังทับซ้อนวางเรียงกันในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก เป็นสุสานที่มีพิธีกรรมในการฝังศพและเป็นแหล่งโบราณคดีวัฒนธรรมลุ่มแม่น้ำปากสัก ขุดพบเครื่องมือ หินเหล็ก เครื่องประดับ กำไล ลูกปัด มีอายุประมาณ ๒,๐๐๐ ปี มาแล้ว

ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า มีพื้นที่ ๑๓.๗๕๐ ไร่ ตั้งอยู่ที่ตำบลท่ามะปราง มีความอุดมสมบูรณ์ และหลากหลายทางชีวภาพทั้งพันธุ์พืชและสัตว์ป่านานาชนิด มีพื้นที่ติดต่อกับด้านตะวันตกของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ประกอบด้วยป่าหลายชนิด ได้แก่ ป่าดิบแล้ง ป่าดงดิบชื้น ป่าเบญจพรรณ และทุ่งหญ้าก่อให้เกิดความหลากหลายของพันธุ์พืช เป็นต้นกำเนิดของน้ำตกต่างๆ ในพื้นที่ พันธุ์ไม้ที่พบมีจำพวกพืชสมุนไพร เช่น พญามิฤทธิ์ ม้ากระต๊อบโรง กราวเครือ วาน รวมทั้งเห็ดชนิดต่างๆ เช่น เห็ดแชมเปญ เห็ดปากหมู สัตว์ป่าที่อาศัยอยู่ในบริเวณ ได้แก่ ช้างป่า กระทิง หมี กวาง เก้ง นางอาย อีเห็น กระงู หมูป่า และ นกอีกประมาณ ๑๕๘ ชนิด เช่น ไพร่ดก หัวขวาน กระแตแต้แวด โปรด ชุนแผน ชลข บินข้ามไปมาระหว่างศูนย์ กับเขาใหญ่

จากที่ทำการมีเส้นทางเดินป่าไปยังน้ำตกต่างๆ แบ่งเป็นวงรอบได้แก่ **รอบเล็ก** (น้ำตกเจ็ดคดเหนือ) ระยะทาง ๑.๒ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินประมาณ ๑ ชั่วโมง ค่าบริการ ๑๕๐ บาท/เจ้าหน้าที่นำทาง ๑ คน/นักท่องเที่ยว ๑๐ คน **รอบกลาง** (น้ำตกเจ็ดคดเหนือ กลาง ใต้) **น้ำตกเจ็ดคดเหนือ** เป็นน้ำตกสูง ๔ ชั้น รวบรวมด้วยป่าไผ่ ในช่วงเดือนธันวาคมตามลำห้วยจากน้ำตกจะมีดอกไม้ขึ้นตลอดเส้นทาง เดินลงมาทางทิศใต้ตามลำห้วยเจ็ดคดประมาณ ๑๕๐ เมตร จะพบ **น้ำตกเจ็ดคดกลาง** ซึ่งเป็นน้ำตกชั้นเดียว มีแอ่งน้ำขนาดใหญ่ให้ลงเล่นน้ำได้ หากเดินต่อไปอีกประมาณ ๑๕๐ เมตร ก็จะถึง **น้ำตกเจ็ดคดใต้** เป็นน้ำตกชั้นเดียวที่มีความสวยงาม สูงประมาณ ๔๐ เมตร เป็นน้ำตกที่

ตกลงมาตั้งฉากกับลำห้วยเจ็ดคด สองข้างทางของลำห้วยเจ็ดคดเต็มไปด้วยต้นไม้นานาพันธุ์ เช่น เอื้องหมายนา ดอกพยอมสวรรค์ ต้นไคร้ น้ำ เพรินก้านดำ กระแตไต่ไม้ ชลข และสัตว์นานาชนิด เช่น ปูหิน แมลงปอ น้ำตก และมีเสือหลากสีสัน ระยะทาง ๓ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินประมาณ ๒ ชั่วโมง ๓๐ นาที ค่าบริการ ๒๐๐ บาท **รอบใหญ่** (น้ำตกเจ็ดคดเหนือ กลาง ใต้ และน้ำตกเจ็ดคดใหญ่) เป็นเส้นทางที่สวยงามที่สุด **น้ำตกเจ็ดคดใหญ่** จะมีน้ำตลอดทั้งปี ซึ่งน้ำตกอื่น ๆ จะมีน้ำเฉพาะในช่วงฤดูฝน เส้นทางนี้มีระยะทางเดิน ๔ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินประมาณ ๔ ชั่วโมง ค่าบริการ ๓๐๐ บาท และมีเส้นทางไปยังน้ำตกอื่นๆ ได้แก่ **น้ำตกเขาแรด** เป็นเส้นทางที่ค้างคินได้ ระยะทาง ๖ กิโลเมตร ค่าบริการ ๔๐๐ บาท **น้ำตกโกรกอีดัก** เป็นน้ำตกที่สวยงามมากและมีความสูงถึง ๗ ชั้น หรือประมาณ ๓๕๐ กว่าเมตร เหมาะสำหรับผู้รักการผจญภัย ต้องเดินเท้าเข้าไปเนื่องจากเส้นทางเข้าถึงน้ำตกค่อนข้างยากลำบาก ใช้ระยะเวลาประมาณ ๗-๘ ชั่วโมง นักท่องเที่ยวต้องมีอุปกรณ์พร้อมและมีร่างกายที่แข็งแรง แต่ก็คุ้มค่าเพราะน้ำตกโกรกอีดัก โดยเฉพาะชั้นที่ ๖ และ ๗ เป็นชั้นที่มีความสวยงามเป็นพิเศษ เส้นทางนี้จุดเริ่มต้นอยู่ที่บ้านตะโกด้าน อยู่ห่างจากศูนย์ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร ต้องมาถึงศูนย์ก่อน ๗ โมงเช้า สามารถค้างคินได้ ค่าบริการ ๔๐๐ บาท

เส้นทางศึกษาธรรมชาติ มีอยู่ด้วยกัน ๓ เส้นทาง ได้แก่ **เส้นทางที่ ๑** จากจุดชมวิวซึ่งตั้งอยู่ห่างจากที่ทำการ ๑๒ กิโลเมตร และสามารถชมทิวทัศน์พระอาทิตย์ตกยามเย็นได้ ไปอ่างเก็บน้ำชัยปาวาน ระยะทาง ๑.๕ กิโลเมตร ใช้เวลา ๑ ชั่วโมงครึ่ง **เส้นทางที่ ๒** จากอ่างเก็บน้ำชัยปาวาน ไปน้ำตกหินลาดเป็นน้ำตกชั้นเดียว แตกกว้างบริเวณโดยรอบดาดด้วยพรรณไม้ที่สวยงาม เช่น กล้วยไม้ ลิ่นมังกร ดอกเทียน เป็นต้น และไปยังน้ำตกคลองผักหม่น กลับมายังอ่างเก็บน้ำชัยปาวาน ระยะทาง ๔ กิโลเมตร ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง **เส้นทางที่ ๓** จากอ่างเก็บน้ำชัยปาวานไปน้ำตกเจ็ดคดเหนือ เจ็ดคดกลาง เจ็ดคดใต้ กลับมายังอ่างเก็บน้ำชัยปาวาน ระยะทาง ๔ กิโลเมตร ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง น้ำตกอื่นๆ ที่พบในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงมีความงามแตกต่างกันไป น้ำตกที่สำคัญ ได้แก่ **น้ำตกเขาแคบ** เป็นน้ำตก ๗ ชั้น สูง ๓๐ เมตร สวยงามมาก ช่องที่น้ำตกลงมาเป็นช่องแคบ น้ำจึงทิ้งตัวลงมาเป็นสาย และกระแทกก่อนหินเบื้องล่าง แดกกระจายเป็นฝอย อ่างน้ำตกใหญ่และเล็กเห็นน้ำเป็นสีเขียวมรกต **น้ำตกโกรกผาผั่ง** อยู่ใกล้ๆ กับน้ำตกโกรกอีดัก มีความสูงประมาณ ๒๐ เมตร มีลักษณะเป็นหน้าผาชันเหมาะสำหรับผู้ชอบความโลดโผน **น้ำตกชัยปาวาน** เป็นน้ำตกที่ไม่สูงนัก ต้นน้ำเกิดจากอ่างเก็บน้ำขอโครงการฯ เหมาะที่จะเดินท่องเที่ยวในช่วงฝนตก หรือช่วงที่มีน้ำมาก เพราะบริเวณเส้นทางของน้ำตกปลอดภัยจากน้ำป่าและเป็นทางราบเดินสบาย แต่ละชั้นของน้ำตกมีลานกว้างให้นั่งพักผ่อนหย่อนใจ นอกจากกิจกรรมเดินป่า

แล้วทางศูนย์ยังจัดกิจกรรมส่องสัตว์เป็นระยะทาง ๑ กิโลเมตร

ที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวก มีบ้านพักจำนวน ๒๘ หลัง มีเต็นท์ให้เช่า ราคา ๑๐๐ บาท/คน/คืน และถุงนอนราคา ๕๐ บาท/คน/คืน นักท่องเที่ยวต้องเตรียมเสบียงมาเอง แต่ห้ามก่อไฟในบริเวณอุทยานให้ใช้เตาปิกนิก หรือเตาถ่านได้

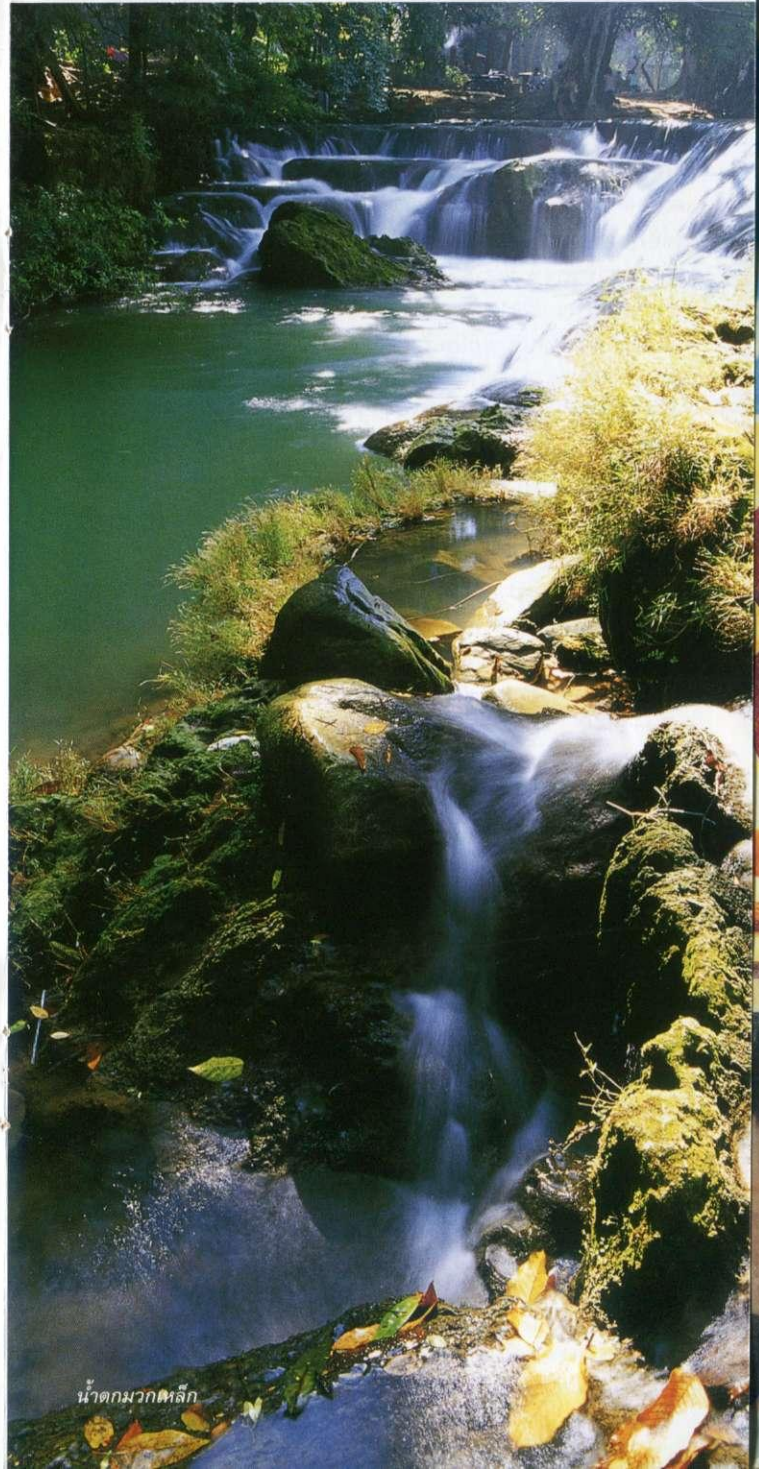
การเดินทาง หากไปจากตัวเมืองสระบุรี ไปตามทางหลวงหมายเลข ๒ ถนนมิตรภาพ ทางเข้าศูนย์จะอยู่ปากขวามือ ตรงข้ามกับบริษัท Furukawa จำกัด เข้าไปประมาณ ๑๗ กิโลเมตร มีป้ายบอกทางชัดเจน สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า หมู่ที่ ๕ ตำบลท่ามะปราง อำเภอแก่งคอย อำเภอสระบุรี โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๗๑๕๖, ๐ ๔๒๓๗ ๘๖๕๙ หรือสำนักงานป่าไม้เขตสระบุรี ตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๗๑๐๕-๖ ต่อ ๔๐๐, ๕๐๑ ในวันและเวลาราชการ

องค์การศาสนาเซโคเวเซเคียวประจำประเทศไทย มีเนื้อที่ประมาณ ๔๓๐ ไร่ ตั้งอยู่ที่ ๔๐/๑ หมู่ ๑ ตำบลขามเฒ่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ห่างจากกรุงเทพฯ ไปตามถนนมิตรภาพ ๑๒๖ กิโลเมตร แยกจากถนนมิตรภาพเข้ามาประมาณ ๘ กิโลเมตร มีโครงการจัดทำสวนพฤกษศาสตร์เขตร้อนมิโรคุ โดยมีวิสัยทัศน์ที่จะให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ การศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ ศาสนา และศิลปะความงามด้านพืชศาสตร์ ในสภาพที่สมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่ง มีสระน้ำประติมากรรมหินอ่อน รูปทรงต่างๆ และสวนญี่ปุ่น มีภูมิทัศน์ที่สวยงามและอีกด้านหนึ่งของโครงการจะมีแปลงสาธิตเกษตรธรรมชาติ โดยใช้ EM เทคโนโลยี คือการใช้จุลินทรีย์ให้เกิดประโยชน์เพื่อลดมลภาวะในสิ่งแวดล้อม

การล่องแม่น้ำป่าสัก ในเขตอำเภอแก่งคอยมีแม่น้ำป่าสักไหลผ่าน ทศนิยมภาพธรรมชาติตลอดริมฝั่งแม่น้ำสวยงาม รวมทั้งมีเขื่อนตามแนวตลอดเส้นทางที่ล่องแก่ง บางแห่งมีโขดหิน และหน้าผาที่แปลกตา คล้ายรูปสัตว์ชนิดต่างๆ และยังสามารถเที่ยวชมไพรพวก้างที่หาดผาหิมซึ่งมีบริเวณกว้าง ๒ ไร่เศษ หรือจะตกปลากระต๊องในแม่น้ำบริเวณอำเภอแก่งคอย ระยะห่างจากจังหวัดประมาณ ๑๕ กิโลเมตร บนเส้นทางมิตรภาพ มีเอกชนดำเนินการจัดแพและเรือยนต์ไว้บริการสำหรับนักท่องเที่ยว สามารถติดต่อเช่าเรือได้ที่รีสอร์ทต่างๆ ริมแม่น้ำป่าสัก เช่น โรงแรมศุภาลัยป่าสักรีสอร์ท โทร. ๐ ๓๖๓๐ ๖๒๗๐-๒ หรือ หาดสองแคว รีสอร์ท โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๗๒๑๕, ๐ ๓๖๒๒ ๑๙๓๔

อำเภอมวกเหล็ก

จากกรุงเทพฯ มายังอำเภอมวกเหล็กสามารถเดินทางได้หลายวิธี ได้แก่ เส้นทาง รถโดยสารประจำทาง จากสถานีขนส่งสาย

น้ำตกมวกเหล็ก

ตะวันออกเฉียงเหนือกรุงเทพฯ-นครราชสีมา มาลงที่สถานีขนส่งมวลชนหลัก หรือ รถไฟ สายหัวลำโพง-มวกเหล็ก จากมวกเหล็กจะมีรถสองแถวคอยบริการตลอดทั้งวัน

น้ำตกเหวน้อย อยู่ที่บ้านมวกเหล็กใน เป็นต้นน้ำของน้ำตกมวกเหล็ก และน้ำตกเจ็ดสาวน้อย เมื่อเดินต่อไปจะพบ น้ำตกเหวราง และน้ำตกโป่งตาลอง ซึ่งเป็นน้ำตกสูงอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ช่วงที่เหมาะสมในการท่องเที่ยว คือช่วงเดือนกรกฎาคม-พฤศจิกายน

สวนรุกขชาติมวกเหล็ก และน้ำตกมวกเหล็ก อยู่ห่างจากสระบุรีประมาณ ๓๗ กิโลเมตร ไปตามถนนมิตรภาพ ทางเข้าซ้ายมือตรงข้ามกับร้านขายผลิตภัณฑ์ขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) สวนรุกขชาตินี้มีเนื้อที่ ๓๗๕ ไร่ ครอบคลุมนพื้นที่ระหว่างอำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี กับอำเภopakช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีลำธารซึ่งมาจากต้นน้ำในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ไหลผ่านลงสู่แม่น้ำป่าสัก ซึ่งเป็นเส้นกั้นเขตระหว่างสองจังหวัดดังกล่าว ในลำธารมีแก่งหินลดหลั่น เป็นน้ำตกชั้นเล็กๆ บริเวณสองฟากของลำธารมีสะพานแขวน และพันธุ์ไม้ดอก ไม้ประดับต่างๆ

อุทยานแห่งชาติน้ำตกเจ็ดสาวน้อย อยู่ในเขตตำบลมวกเหล็ก ทางเข้าทางเดียวกับน้ำตกมวกเหล็ก เป็นทางลาดยางต่อไปอีก ๙ กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่ไหลลดหลั่นมาตามแนวลำธาร มีประมาณ ๗ ชั้น แต่ละชั้นมีความสูงราว ๔ เมตร แอ่งน้ำมีบริเวณที่เล่นน้ำกว้าง และร่มรื่น

ตามเส้นทางสายมวกเหล็ก เส้นทางหลวงหมายเลข ๒๒๒๔ จะเป็นลำธารเรียบไปตลอดเส้นทางและมีรีสอร์ทของเอกชนหลายแห่งตั้งเรียงรายอยู่ริมธารน้ำตก

น้ำตกซับเหว ไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข ๒๒๗๓ ตรงสู่แยกไปโป่งแก่งเขต อำเภอมวกเหล็ก แล้วเลี้ยวขวาไปประมาณ ๕ กิโลเมตร จะพบที่ทำการหมู่บ้านซับเหว ม.๕ ก่อนที่จะผ่านทุ่งทางตะวันตกกว่า ๑,๘๐๐ ไร่ น้ำตกซับเหวมีความสูงกว่า ๓๐ เมตร จากจุดเริ่มต้นเข้าไปสู่น้ำตกด้วยระยะทางประมาณ ๘๐๐ เมตร เป็นลักษณะผาหินสูงประมาณ ๓๐ เมตร ล้อมรอบด้วยหุบเขา มีแอ่งน้ำขนาดใหญ่ให้ลงเล่นน้ำได้ ด้านขวาของน้ำตกมีทางเดินขึ้นไปชมโพรงถ้ำขนาดเล็กซึ่งมีหินงอก หินย้อยภายในถ้ำ การเดินทางเข้าไปที่น้ำตกค่อนข้างลำบาก

ถ้ำดาวเขาแก้ว ตั้งอยู่ที่ตำบลพญากลาง ห่างจากอำเภอมวกเหล็กประมาณ ๓๕ กิโลเมตร หรือจากตัวอำเภอเมืองไปประมาณ ๗๕ กิโลเมตร ไปทางเดียวกับน้ำตกเจ็ดสาวน้อยอยู่เลยไปอีกประมาณ ๓๐ กิโลเมตร มีป้ายบอกทางตลอด จากทางหลวงหมายเลข ๒๒๒๔ มีทางแยกซ้ายเข้าไปเป็นลูกรังประมาณ ๕ กิโลเมตร ผู้ที่จะชมถ้ำต้องปีนบันไดจากเชิงเขาไปถึงปากถ้ำประมาณ ๑๐๐ เมตร ลักษณะแปลกของถ้ำนี้ คือ มีจุดสีแดง สีดำ และสีน้ำตาลอยู่ที่เพดานถ้ำ มีหินงอก

อุทยานแห่งชาติน้ำตกเจ็ดสาวน้อย

หินย้อย และมีฝูงค้างคาวอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

นอกจากนี้ที่อำเภอมวกเหล็กยังมีไร่่อ่งุ่นที่ให้นักท่องเที่ยวเข้าชมได้ตลอดทั้งปี คือ ไร่่อ่งุ่นสด ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากอ่งุ่น เช่น ไวน์ อ่งุ่นไร่เมลิ็ด น้ำอ่งุ่น อ่งุ่นหยี แยมอ่งุ่น อ่งุ่นอบแห้ง อ่งุ่นกวน เป็นต้น หรือจะร่วมกิจกรรมเก็บอ่งุ่นก็ได้ ไร่่อ่งุ่นที่เปิดสำหรับนักท่องเที่ยวได้แก่ ไร่่อ่งุ่นก้านันแม้ง โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๔๖๙๓ ไร่่อ่งุ่นคุณมาลี โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๗๐๕๖-๗, ๐ ๑๘๕๓ ๕๕๙๓ หรือ สวนอ่งุ่นภูมรและไร่่อ่งุ่นภูมร โทร. ๐ ๓๖๓๒ ๗๑๘๓, ๐ ๑๘๐๖ ๕๓๗๓ **อ่งุ่นไร่เมลิ็ด** หาซื้อได้ที่ ไร่่อ่งุ่นก้านันแม้ง ๑๐๑ หมู่ ๕ (ทางเข้าบ้านบ่อตะนะ) ตำบลมิตรภาพ อำเภอมวกเหล็ก โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๔๖๙๓, ๐ ๓๖๓๔ ๑๐๑๕ ไร่่อ่งุ่นฟ้า ตำบลลำพญากลาง อำเภอมวกเหล็ก โทร. ๐ ๒๒๑๖ ๖๔๑๕ การเดินทาง ไร่่อ่งุ่นจะอยู่ตามเส้นทางสาย ๒๐๘๙ เส้นทางมวกเหล็ก-วังม่วง

องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถได้เสด็จประพาสประเทศเดนมาร์กทรงให้ความสนพระทัยเกี่ยวกับกิจการเลี้ยงโคนมของชาวเดนมาร์กเป็นอย่างมาก ต่อมารัฐบาลเดนมาร์กและสมาคมเกษตรกร

โคนมเดนมาร์กได้ร่วมใจกันน้อมเกล้าถวายโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม โดยร่วมมือกับรัฐบาลไทยจัดตั้งฟาร์มโคนมและศูนย์ฝึกอบรมการเลี้ยงโคนมไทยเดนมาร์กขึ้นที่อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและพระเจ้าเฟรดเดอริก พระมหากษัตริย์องค์ที่ ๙ ของประเทศเดนมาร์กได้เสด็จเปิดฟาร์มโคนม เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๐๕ ต่อมาได้โอนกิจการทั้งหมดให้รัฐบาลไทยและให้จัดเป็น "องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย" (อ.ส.ค.) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคนมและรับซื้อนมดิบจากเกษตรกรมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์นม สอดตามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๒๐๐, ๐ ๓๖๓๔ ๑๓๒๘

อำเภอวังม่วง

เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ (ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหนึ่งในUNSEEN THAILAND) มีพื้นที่อยู่ในเขตบ้านคำพราน อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี และตำบลหนองบัว อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี เป็นเขื่อนดินที่ยาวที่สุดในประเทศไทย ความยาวสันเขื่อน ๔,๘๖๐ เมตร ได้ก่อสร้างขึ้นตามโครงการพัฒนาลุ่มน้ำป่าสักอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตัวเขื่อนก่อสร้างด้วยการเรียงหิน มีแกนดินเหนียวภายใน มีประตูเก็บน้ำ ๗ ช่อง อุโมงค์ระบายน้ำ ๒ แห่ง เก็บกักน้ำได้ปริมาณ ๑,๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร สร้างเมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๓๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเปิดเขื่อนเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ บริเวณอ่างเก็บน้ำเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีบรรยากาศสวยงามและสามารถนั่งรถชมรอบๆ สันเขื่อนได้ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๓๖๔๔ ๔๒๙๑-๒

อุโมงค์คันไม้ เป็นบริเวณทางโค้งที่ต้นไม้สองฝั่งถนนโน้มเข้าหากันทำให้คล้ายอุโมงค์ และให้ความร่มรื่นสวยงามมีความยาวประมาณ ๒๐๐ เมตร นักท่องเที่ยวมักจอดรถแวะถ่ายรูปเป็นประจำ การเดินทาง จากตัวเมืองใช้ทางหลวงหมายเลข ๒ แยกเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๒๐๘๙ อุโมงค์คันไม้จะอยู่บริเวณหลักกิโลเมตรที่ ๒๔-๒๕ จะมีป้ายบอกว่าเป็นอุโมงค์คันไม้

ทุ่งทานตะวัน ตั้งอยู่ที่บริเวณเขตติดต่อระหว่างจังหวัดลพบุรี และสระบุรี ตามเส้นทางสายพัฒนานิคม-วังม่วง มีการทำไร่ทานตะวันกันมาก ในช่วงฤดูหนาวราวเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม ริมฝั่งถนนจะสะพรั่งไปด้วยสีเหลืองของดอกทานตะวัน เป็นที่สะดุดตาแก่ผู้ผ่านมาบริเวณนี้เป็นอย่างมาก สอบถามรายละเอียดได้ที่ เกษตรอำเภอวังม่วง โทร. ๐ ๓๖๓๕ ๙๐๒๑

ทานตะวันเป็นพืชตระกูลถั่ว ประเภทเดียวกับเบญจมาศ คำผอย ดาวเรือง บัวตอง ซึ่งเป็นพืชล้มลุกชอบแสงแดดจัด ทนต่อความแห้งแล้งได้ดี ต้องการน้ำน้อย และเป็นพืชอายุสั้น นิยมปลูกหลังฤดูฝน ประมาณเดือนกันยายนเป็นต้นไป จึงเหมาะแก่การปลูกทดแทนข้าว

เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์

นาปรังหรือพืชชนิดอื่นๆ ทานตะวันเป็นพืชเศรษฐกิจที่นอกจากจะได้ประโยชน์จากการเก็บเกี่ยวแล้ว ยังนำมาซึ่งรายได้จากการท่องเที่ยว เพราะเมื่อดอกทานตะวันบานนับพันนับหมื่นไร่ กลายเป็นท้องทุ่งดอกไม้สีทองอร่ามทั้งดงมากว้างไกลสุดสายตา สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวนับแสนคนจากทั่วประเทศให้เดินทางมาเที่ยวชมและถ่ายภาพเก็บไว้เป็นที่ระลึก

ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากทานตะวันมีอยู่หลายอย่าง อาทิ เมล็ดทานตะวันอบแห้ง ลูกกัทานตะวัน ข้าวเกรียบ ข้าวตังทานตะวัน น้ำผึ้งดอกทานตะวัน เกสรผึ้ง นมผึ้ง และเครื่องจักสานโบราณที่ขึ้นชื่อเป็นต้น

อำเภอวิหารแดง

เจดีย์พระคุณแม่ ตั้งอยู่ที่วัดคลองใหม่ ตำบลหนองหมู ระยะทางห่างจากจังหวัดประมาณ ๔๒ กิโลเมตร ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑ ถนนพหลโยธิน มุ่งสู่กรุงเทพฯ ผ่านหินกองและตลาดหนองแค ก่อนข้ามสะพานพิพัฒน์จะมีทางแยกซ้ายมือเลี้ยวคลองชลประทานบอกทางเข้าวัดคลองใหม่ แล้วเลี้ยวซ้ายผ่านที่ว่าการอำเภอหนองแคไปประมาณ ๕ กิโลเมตร ก็จะถึงเจดีย์พระคุณแม่เป็นเจดีย์รูปทรงคล้ายพระปฐมเจดีย์ ภายในประดิษฐานรอยพระพุทธรูปจำลอง องค์เจดีย์ล้อมรอบด้วยพระประจำวัน เจดีย์แห่งนี้สร้างขึ้นเพื่อให้กุลบุตรกุลธิดาระลึกถึง และตอบแทนพระคุณแม่

อำเภอหนองแค

สวนนภธรรมชาติตำบลไผ่ดำ อยู่บริเวณป่าไผ่ที่บ้านลุงต่อม

เหมือนแม่น้ำ อดีตผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๖ ตำบลไผ่ดำ มีเนื้อที่ประมาณ ๓ ไร่ เป็นที่อยู่อาศัยของฝูงนกพันธุ์ต่าง ๆ กว่า ๑๗ ชนิด อาทิ นกเอี้ยงดำ นกกาเบญจนา นกเขานกแก้ว นกกาน้ำเล็ก นกแขวก และนกกระยาง โดยฝูงนกเหล่านี้จะออกหากินตั้งแต่เช้าตรู่ และจะบินกลับรังในตอนเย็นใกล้ค่ำ การเดินทาง ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑ ถนนพหลโยธิน ไปจากกรุงเทพฯ จนถึงระหว่างหลักกิโลเมตรที่ ๘๓-๘๔ ทางด้านซ้ายมือจะมีป้ายบอกทางไปวัดราษฎร์ศรัทธาธรรม หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า วัดไผ่ดำ ให้เลี้ยวซ้ายไปอีกประมาณ ๘๐๐ เมตร จนพบคลองชลประทานให้เลี้ยวซ้ายเลียบคลองไปอีกประมาณ ๑๕๐ เมตร

แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ทหาร

ปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวทางทหารของจังหวัดสระบุรีได้จัดทำสถานที่ท่องเที่ยวทางทหารขึ้น ซึ่งในแต่ละส่วนของพื้นที่มีกิจกรรมที่น่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวรวมทั้งผู้ที่สนใจเข้ามาเยี่ยมชมและร่วมกิจกรรม ส่วนกิจกรรมท่องเที่ยวทางทหารที่ได้รับความนิยมได้แก่ จักรยานเสือภูเขา การไต่เขา และเดินป่า เป็นต้น ซึ่งแต่ละกองทัพอากาศจะแตกต่างกันทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์อีกด้วย

สถานที่ที่น่าสนใจภายในศูนย์การทหารม้า ค่ายอดิศร ถนนมิตรภาพ ตำบลปากเพรียว อำเภอเมือง ได้แก่

พิพิธภัณฑ์ทหารม้า เปิดในวันราชการ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๐๐ น., วันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา ๐๙.๐๐-๑๕.๐๐ น. สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๒๐๕๘-๙ ต่อ ๖๔๒๓๒ การขี่ม้าเพื่อการท่องเที่ยว แบ่งเป็นชมการสาธิตการขี่ม้าหลักสูตรขี่ม้าเบื้องต้น การขี่ม้าภายในประเทศ เปิดในวันราชการ ตั้งแต่เวลา ๑๖.๓๐-๑๘.๐๐ น. วันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา ๐๗.๐๐-๐๙.๐๐ น., ๑๖.๐๐-๑๘.๐๐ น. สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๒๐๕๘-๙ ต่อ ๖๔๓๖๐

ยานรบในอดีต (รถถังโบราณ) ให้นักท่องเที่ยวเข้าชมและนั่งยานรบในอดีต และนักท่องเที่ยวสามารถถ่ายรูปโดยนั่งอยู่ในตัวรถถังได้ เปิดให้เข้าชมในวันและเวลาราชการ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๒๐๕๘-๙ ต่อ ๖๔๓๐๘

สนามยิงปืนค่ายอดิศร เปิดให้บริการทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น. สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร. ๐๓๖๒ ๓๐๒๓

กิจกรรมทางทหาร มีให้เลือกหลากหลาย ได้แก่ เดินป่า พักแรม วอล์คแคร์ การทดสอบกำลังใจ การไต่หน้าผา สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๒๕๔๗

สวนสุขภาพเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เปิดทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐-๑๙.๓๐ น. สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๒๕๔๗

ศูนย์กีฬาออลพอดิศรมี เปิดให้บริการทุกวัน ขนาด ๑๘ หลุม สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๒๐๕๘-๙ ต่อ ๖๔๑๔๘

สระว่ายน้ำอดิศร เปิดให้บริการในวันราชการ ตั้งแต่เวลา ๑๕.๐๐-๑๙.๐๐ น. วันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา ๑๐.๐๐-๑๙.๐๐ น. สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๒๐๕๘-๙ ต่อ ๖๔๓๕๕ อดิศรมินิเนียม เปิดทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๑๕.๐๐-๒๒.๐๐ น. สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร. ๐๓๖๒ ๒๐๕๘-๙ ต่อ ๖๔๒๖๙

เทศกาลงานประเพณี

งานโคมนแห่งชาติ จัดขึ้นที่อำเภอมวกเหล็ก ในเดือนมกราคมของทุกปี โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเสด็จมาเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดงานของทุกปี ซึ่งเป็นงานที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคมนเป็นอาชีพ

งานนมัสการรอยพระพุทธรบาท กำหนดให้มีการจัดงานนมัสการปีละ ๒ ครั้ง ตั้งแต่วันขึ้น ๑ ค่ำ ถึง ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ รวม ๑๕ วัน และในวันขึ้น ๘ ค่ำ ถึง ๑๕ ค่ำ เดือน ๔ รวม ๘ วัน

ประเพณีกาฟ้า จัดให้มีขึ้นในวันสุกดิบ ขึ้น ๒ ค่ำ เดือน ๓ จะมีกิจกรรมการละเล่นพื้นเมือง เช่น ชนไก่ เผาข้าวหลาม ฯลฯ ส่วนในวันขึ้น ๓ ค่ำ เดือน ๓ ซึ่งเป็นวันประเพณีกาฟ้าจะมีการทำบุญตักบาตร ฟังเทศน์ ฯลฯ โดยจัดงานที่ตำบลไผ่หลิว อำเภอดอนพุด เป็นประจำทุกปี

ประเพณีสงกรานต์สงน้ำเสานางตะเคียนวัดสูง จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ณ บริเวณหน้าอุโบสถวัดสูง อำเภอเสนาห์ โดยกำหนดในวันที่ ๒๓ เมษายน ของทุกปี มีการทำบุญตักบาตร รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ และปิดทองสงน้ำเสานางตะเคียน

ประเพณีแห่พระเชี้ยวแก้ว ชาวพุทธเชื่อกันว่า “พระเชี้ยวแก้ว” เป็นพระหนต์ (ฟัน) ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งในวันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๔ ของทุกปี จะมีการจัดงานของชาวอำเภอพระพุทธรบาท โดยอัญเชิญพระเชี้ยวแก้วจากพิพิธภัณฑ์วัดพระพุทธรบาทราชวรมหาวิหารออกแห่ลงไปรอบเมืองพระพุทธรบาท โดยมีความเชื่อว่า หากมีการแห่พระเชี้ยวแก้วแล้วจะสามารถบันดาลให้ประชาชนชาวพระพุทธรบาทได้รับความร่มเย็นเป็นสุข ทำมาค้าขายดีกันทั่วหน้า และเป็นการจัดงานประจำปีของอำเภอพระพุทธรบาท

ประเพณีเจ้าพ่อเขาคอก หรือ งานแห่เจ้าพ่อเขาคอก ที่บริเวณวัดพระพุทธรบาทราชวรมหาวิหาร อำเภอพระพุทธรบาท จัดเป็นงานประเพณีประจำปี โดยในงานนี้จะมีการแสดงอภินิหารต่าง ๆ ของเจ้าพ่อเขาคอก ควบคู่กันไปกับการกระทำพิธีลุยไฟ แห่สิงโตล้อเกวียน และการแสดงงิ้ว ส่วนมากชาวจีนที่เป็นลูกศิษย์อยู่ทั่วประเทศจะเดินทางมาร่วมงาน เริ่มตั้งแต่ วันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๔ ติดต่อกันไป ๔ วัน

ประเพณีตักบาตรดอกไม้นับว่าเป็นประเพณีที่สำคัญของ

ประเพณีตักบาตรดอกไม้

อำเภอพระพุทธบาท โดยถือเอาวันเข้าพรรษา ในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ของทุกปี กำหนดให้มีงานตักบาตรดอกไม้ ประชาชนต่างพากันไปทำบุญตักบาตรเนื่องในวันเข้าพรรษาที่วัด พร้อมกับถวายเทียนพรรษาแก่วัดพระพุทธบาท ซึ่งตามประเพณีชาวพุทธทั้งหลายเมื่อเสร็จจากการทำบุญตักบาตร ในตอนเช้าแล้วในช่วงบ่ายของวันเข้าพรรษาจะมีการตักบาตรดอกไม้ที่บริเวณวัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร ตำบลขุนโขลน อำเภอพระพุทธบาท ประชาชนจะพากันไปเก็บดอกไม้ชนิดหนึ่ง มีลักษณะคล้ายต้นกระชาย หรือต้นขมิ้น มีดอกสีเหลืองหรือดอกสีขาว เรียกว่า “ดอกเข้าพรรษา” ซึ่งดอกไม้ชนิดนี้ชอบขึ้นตามไหล่เขา มีเฉพาะในช่วงเข้าพรรษา ที่จังหวัดสระบุรีเพียงจังหวัดเดียวเท่านั้น ในขณะที่พระภิกษุเดินขึ้นบันไดเพื่อที่จะนำดอกเข้าพรรษาไปน้อมสการรอยพระพุทธบาทนั้นชาวบ้านก็จะนำขันน้ำ หรือภาชนะใส่น้ำลอยด้วยดอกพิกุล นึ่งรออยู่ตามขั้นบันไดเพื่อคอยที่จะล้างเท้าให้แก่พระภิกษุ ด้วยความเชื่อที่ว่าเป็นการชำระบาปที่ได้กระทำมาให้หมดสิ้นไป และดอกเข้าพรรษานี้ได้รับการบรรจุเป็นพืชสกุลใหม่ของโลก จากงานแสดงพรรณณูปผสมชาตินานาชาติเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๔ ที่สวนนกগুল่ง ประเทศสิงคโปร์

การแข่งขันเรือยาวประเพณีลุ่มน้ำป่าสัก จัดให้มีการแข่งขันเป็นประเพณี ณ บริเวณท่าน้ำหน้าว่าการอำเภอเสนาให้ทุกปี ในวันเสาร์-อาทิตย์สุดท้ายของเดือนกันยายน โดยเชิญเรือยาวจากจังหวัดต่างๆ แบ่งประเภทของเรือเป็น ๔ ประเภท ได้แก่ เรือยาวใหญ่ ๕๕ ฝีพาย เรือ ๓๐ ฝีพาย ๑๒ ฝีพาย และ ๑๐ ฝีพาย เข้าแข่งขันหาผู้ชนะเลิศ ถือว่าเป็นการอนุรักษ์ประเพณีของท้องถิ่นอย่างหนึ่ง

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

จังหวัดสระบุรีมีสินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึกมากมายซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถนำมาเป็นของฝากได้หลายอย่าง มีวางขายอยู่ตามตลาด และร้านค้าทั่วไปได้แก่

ผลิตภัณฑ์อาหาร และนม มีผลิตภัณฑ์จากองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก บริษัทเอกชนต่างๆ และยังมีเนื้อหวาน เนื้อเค็ม กระหรีบับ ผัก และผลไม้ตามฤดูกาล ได้แก่ มะม่วงหนองแขง ส้มเขียวหวาน น้อยหน่า ทับทิม แก้วมังกร องุ่น เป็นต้น หาซื้อได้ที่อำเภอมวกเหล็ก และตามท้องตลาดทั่วไป

ผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง ได้แก่ ผ้าตีนจก ผ้าไหม ผ้ามัดหมี่ของชาวไทยวน มีที่ตำบลต้นตาล ตำบลท่าช้าง อำเภอเสนาให้

องุ่นไร้เมล็ด อำเภอมวกเหล็ก หาซื้อได้ที่ *ไร่องุ่นก้านันเม้ง* ๑๐๑ ม. ๕ (ทางเข้าบ้านบ่อตะนะ) ตำบลมิตรภาพ โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๔๖๙๓, ๐ ๓๖๓๔ ๑๐๑๕ *ไร่น้ำภูฟ้า* ตำบลลำพญากลาง โทร. ๐ ๑๒๑๖ ๖๔๑๙ *ไร่องุ่นคุณมาลี* โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๗๐๕๖-๗ *ไร่ปัสสา* ชมไร่องุ่น ฟาร์มม้าและฟาร์มนกกระจกเทศ โทร. ๐ ๓๖๓๖ ๔๑๓๐, ๐ ๓๖๓๖ ๔๔๗๕

ผักหวานป่า กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผักหวานป่า ตำบลสร้างโลก ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านหมอ สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านหมอ โทร. ๐ ๓๖๒๐ ๑๑๓๗

กุนเชียงสมุนไพรเสริมไอโอดีน หมูสวรรค์ หมูทุบ หมูพะไล กลุ่มอาชีพแปรรูปผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ อำเภอเมือง โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๕๒๑

กระยาสารท ตำบลบ้านยาง อำเภอเสนาให้ โทร. ๐ ๓๖๓๓ ๓๒๐๙ **จักสานผักตบชวา** โดยกลุ่มสตรีบ้านโคกคำ ตำบลเมืองเก่า อำเภอเสนาให้ โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๐๗๔

ผลิตภัณฑ์หินอ่อน หาซื้อได้ที่ ตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

ขนมพูน ครีมนวดนม ครีมน้ำตาล สมุนไพร โดยกลุ่มอาชีพสตรีบ้านท่าตูม ตำบลท่าตูม อำเภอแก่งคอย โทร. ๐ ๓๖๓๒ ๐๕๒๙

เห็ดฟาง โดยกลุ่มเกษตรกรทำนาวิหารแดง ตำบลวิหารแดง อำเภอวิหารแดง สอบถามได้ที่ บ้านก้านันจรัญ วงศ์ทับทิม โทร. ๐ ๓๖๓๗ ๗๐๗๗

น้ำปลาตราปลาสร้อย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมหนองมน ตำบลบ้านหลวง อำเภอดอนพุด ติดต่อดี้ที่บ้านผู้ใหญ่เสนาะ คล้ายดารา โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๕๑๒๑

มะม่วงหนองแขง ทุกตำบลในอำเภอหนองแขง **ดอกไม้ประดิษฐ์จากก้านกล้วย** โดยกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหนองนงชุม อำเภอโคกสะอาด ติดต่อดี้ที่ เกษตรอำเภอหนองแขง โทร. ๐ ๓๖๓๖ ๖๐๔๖

เนื่อตากแห้ง หาซื้อได้ที่ตลาดจำหน่ายของฝาก อำเภอมากเหล็ก จังหวัดสระบุรี

กะหรี่ปั๊ อำเภอมากเหล็ก อำเภอเมือง และหาซื้อได้ที่ตลาดจำหน่ายของฝากในเขตจังหวัดสระบุรี

นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์อื่นๆ ได้แก่ **เชรามิคแก้วถักขึ้นรูป** อำเภอหนองแค **นม อสค.** อำเภอมากเหล็ก **ข้าวซ้อมมือ** อำเภอเฉลิมพระเกียรติ **ส้มเขียวหวาน** อำเภอวิหารแดง **ข้าวเสาไห้** อำเภอเสาไห้ **ไวน์ส้ม** ตำบลหนองโรง อำเภอหนองแค สอบถามรายละเอียดได้ที่ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสระบุรี โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๑๓๔๗ www.moc.go.th/opscenter/sb/sb_main.htm หรือ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสระบุรี โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๑๐๒๐

กิจกรรมที่น่าสนใจ

แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ป็นหน้าผา-รอยตัว ที่วัดพระฉาย อำเภอเมือง เป็นหน้าผาขนาดใหญ่ที่มีความสูง ๓๕ เมตร เป็นแหล่งป็นหน้าผาแบบไบเคอร์ริง หมายถึง การป็นหน้าผาที่มีความสูงไม่เกิน ๕ เมตร โดยไม่ใช่เชือก แต่จะมีเบาะรองรับด้านล่างและมีคูป็นทุกครั้งเพื่อคอยช่วยดูแลและคอยบล็อกด้านหลัง ตั้งอยู่บนภูเขาที่ล้อมรอบไปด้วยหน้าผาเกือบทุกด้าน ส่วนทางด้านตะวันออกของวัดพระพุทธรูปฉายมีก้อนหินกลมขนาดใหญ่ สลับกับป่าโปร่ง และอีกเส้นเป็นจุดป็นแบบใช้เชือกหรือทอโรป มี ความยาวถึง ๔๐ เมตร แล้วที่บริเวณนี้ยังเป็นจุดรอยตัวชมทิวทัศน์ของที่ราบลุ่มแม่น้ำป่าสัก และทัศนียภาพของจังหวัดสระบุรีด้วย สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ บริษัท แอดเวนเจอร์ แพลนเน็ต โทร. ๐ ๙๖๖๔ ๑๗๙๑ www.hyperventure.com

ถ้ำมูลพินีสวนหิน อยู่ในพื้นที่ของอำเภอแก่งคอย มีความยาวประมาณ ๑,๘๐๐ เมตร เป็นถ้ำที่ยาวที่สุดของจังหวัดสระบุรี เกิดจากการกระทำของน้ำธรรมชาติได้ดิน ที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ ตลอดเส้นทางนักท่องเที่ยวจะต้องไต่ตัวด้วยความลึก ๒๕ เมตร แล้วลุยแอ่งน้ำโคลน ทราบ ป็นหินถล่ม และตลอดเส้นทางจะพบกับลักษณะทางธรณี อันแปลกตา และหินงอก หินย้อยอันสวยงาม ใช้ระยะเวลาในการเดินประมาณ ๓-๔ ชั่วโมง และบริเวณใกล้เคียงกันยังพบภาพจำหลักรูปพระโพธิสัตว์ ศิลปะถ้ำสมัยทวาราวดี **การเดินทาง** จากตัวเมืองไปทางจังหวัดนครราชสีมา ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร แล้วเลี้ยวขวาเข้าทางไปถ้ำพระโพธิสัตว์ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ บริษัท แอดเวนเจอร์ แพลนเน็ต โทร. ๐ ๙๖๖๔ ๑๗๙๑ www.hyperventure.com

พายเรือคายัค นักท่องเที่ยวสามารถพายเรือคายัคบริเวณน้ำตกเจ็ดสาวน้อยซึ่งเป็นจุดที่ทางอุทยานแห่งชาติน้ำตกเจ็ดสาวน้อยจัดไว้บริการสำหรับนักท่องเที่ยว

กีฬา

เซอร์เจมส์ ริสอร์ท แอนด์ กอล์ฟ คลับ ๑๙๕ ม.๙ ต.มิตรภาพ โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๙๑๑-๔ (๑๘ หลุม)

สปา

อำเภอเมืองสระบุรี

สระบุรี อินน์ ๑๑๑ ม.๒ ถ.มิตรภาพ ต.ตลิ่งชัน โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๘๘๘๘ นวดน้ำมัน นวดแผนไทย

อำเภอแก่งคอย

ศุภาลัย ป่าสัก รีสอร์ท ๗๙ ม.๑ ต.ท่าคล้อ โทร. ๐ ๓๖๓๐ ๖๒๗๐-๓ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๒๕๘ ๙๔๙๔ ต่อ ๑๒๘

อำเภอมากเหล็ก

มากเหล็ก เฮลท์ สปา แอนด์ รีสอร์ท ๒๐๘/๑ ถ.มากเหล็ก-วังม่วง ต.มากเหล็ก โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๒๖๐, ๐ ๓๖๓๔ ๒๗๔-๗๙ นวดหน้า นวดตัว นวดแผนไทย นวดน้ำมัน

ตัวอย่างรายการนำเที่ยว

วันเดียวเที่ยวสนุก เส้นทางกรุงเทพฯ -ลพบุรี-สระบุรี

จากกรุงเทพฯ มุ่งหน้าสู่จังหวัดลพบุรีร่วมกันย้อนอดีตเมืองลโวทยะปุระ **แผ่นดินพระนารายณ์ พระปรางค์สามยอด** ศิลปะขอม ที่ตั้งอยู่บนเนินกลางเมือง มีฝูงลิงมาล้อมรอบ และใกล้ๆ กัน คือ **ศาลพระกาฬ** เทวสถานรูปศิลปะขอม จากนั้นไป **ชมชาวบ้านหยอดแบ่งดินสอพอง** แบบดั้งเดิม หรือถ้าอยากที่จะผิวเนียนหน้าผ่องใสก็ลองเลือกซื้อแป้งดินสอพองผสมสมุนไพรได้ โดยติดต่อกลุ่มพัฒนาดินสอพองบ้านหินสองก้อน โทร. ๐ ๓๖๖๔ ๐๕๐๔ แล้วเลยไปชม **แปลงเห็ด** แอบดูสปอร์เห็ดผสมพันธุ์ และเลือกชิมเห็ดแปลงกาย เห็ดอบเนย เห็ดสวรรค์ นำพริกเห็ดได้ที่ฟาร์มเห็ดขจรวิทย์ โทร. ๐ ๓๖๖๔ ๒๔๔๒ จากนั้นไปวิ่งแข่งกับ **นกกระจอกเทศ** ที่โอเอซิสฟาร์ม บ้านนกกระจอกเทศที่ชุดคอร์รับนักท่องเที่ยวให้ป้อนข้าวฟ่าง สอบถามข้อมูล โทร. ๐ ๓๖๔๔ ๑๒๖๑ แล้วเลยไปชม **อาณาจักรผึ้ง** ที่อำเภอพัฒนานิคม เรียนรู้กระบวนการเลี้ยงผึ้ง และเลือกซื้อน้ำผึ้ง รวงผึ้งสดๆ ได้ที่ ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์ผึ้ง หลังจากจังหวัดลพบุรีแล้วเลยไปเที่ยวจังหวัดสระบุรีกันต่อ โดยเริ่มที่ **เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์** นั่งรถลากไปตามสันเขื่อน ใช้เวลา ๔๐ นาที ชมวิวทิวทัศน์เขื่อนที่ไกลสุดสายตา แล้วเลยไปชมอาคารพิพิธภัณฑ์ลุ่มน้ำป่าสักแล้วเลยไปต่อกันที่ **ไร่่องุ่นคุณมาลี** อยู่บนเนินสูงชมเถาองุ่นที่เลื้อยไปตามค้ำไม้ และตัดผลองุ่นสุก ทั้งมีเมล็ดและไร้เมล็ดที่มีรสหวานเจี๊ยบ ปลอดภัยพิษ และซื้อน้ำองุ่นรสเข้มข้นเป็นของฝากกลับบ้าน โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๗๐๕๖-๗

ตัวอย่างโปรแกรมนำเที่ยว

รายการนำเที่ยว ๒ วัน ๑ คืน

แบบที่ ๑ ชิมไวน์-รับประทานสเต็ก

- ออกเดินทางจากกรุงเทพฯ สู่ผวกเหล็ก
- ชิมองุ่นสด จิบไวน์ ดูกรรมวิธีการผลิตในโรงหมัก
- รับประทานอาหารกลางวัน
- หัดขับรถที่สนาม ATV
- เทียน้ำตกเจ็ดสาวน้อย
- พายเรือคายัค
- พักค้างคืน
- ตื่นนอนสด ๆ จากฟาร์มโคนม รับประทานอาหารเช้า
- เทียนม และเลือกซื้อไม้ประดับ ที่ถนนไม้ล้อม
- ชมอุทยานแห่งชาติพระพุทธฉาย
- เทียนทุ่งทานตะวัน
- ซื้อของที่ระลึกที่ฟาร์มจะเข้

เดินทางกลับกรุงเทพฯ

แบบที่ ๒ ผจญภัย-เดินป่า-เทียน้ำตก

- ออกเดินทางจากกรุงเทพฯ สู่อำเภอแก่งคอย
- ขี่จักรยานเสือภูเขา
- เทียนศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า
- พักค้างคืน
- ศูนย์ปลูกป่าสัก ดูนก
- น้ำตกเจ็ดคด
- น้ำตกโกรกอีดก
- ซื้อของที่ระลึก

เดินทางกลับกรุงเทพฯ

ข้อแนะนำในการท่องเที่ยว

- การเที่ยวถ้ำและปีนหน้าผาจะต้องเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อม เช่น สมหมวกนิรภัยตลอดเวลา ใส่รองเท้าที่กระชับ มีถุงมือ สนับเข่า สนับข้อศอกและสนับแข้ง
- เตรียมอุปกรณ์เดินป่าที่คล่องตัว และจำเป็น เช่น ยารักษาโรค ไฟฉาย มีดพก แผนที่
- ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว หรือข้อมูลสถานที่นั้นๆ ก่อน เช่น ด้านประวัติศาสตร์
- ช่วยรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ หรือแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม
- ไม่ประพฤติปฏิบัติขัดต่อวิถีชีวิต และประเพณีนิยมของคนในท้องถิ่น
- ในระหว่างการเดินทางไม่ควรประมาท และต้องคำนึงถึง

ความปลอดภัย

- ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่โดยเคร่งครัด

สิ่งอำนวยความสะดวก

สถานที่พัก

(ราคาห้องพักในเอกสารนี้เปลี่ยนแปลงได้ โปรดสอบถามจากโรงแรมก่อนเข้าพัก)

อำเภอเมืองสระบุรี

เกี้ยววัน ๒๗๓-๕ ถ.พหลโยธิน ต.ปากเพรียว โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๒๐๒๒-๙ จำนวน ๒๑๖ ห้อง ราคา ๓๐๐-๑,๙๐๐ บาท

ถนนมทรวง ๗ ซ.๑๓ ถ.พหลโยธิน ต.ปากเพรียว โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๑๑๙๖ จำนวน ๑๐ ห้อง ราคา ๑๒๐-๒๐๐ บาท

ทรัพย์สินรุ่งเรือง ๔๗๑ ถ.พหลโยธิน โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๒๐๓๐-๔, ๐ ๓๖๒๒ ๒๒๐๖-๙ จำนวน ๑๗๐ ห้อง ราคา ๓๕๐-๑,๒๐๐ บาท

เพรียว อินน์ ๑๒ ถ.เทศบาล ๖ ต.ปากเพรียว โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๒๐๕๙-๖๐ จำนวน ๒๕ ห้อง ราคา ๔๘๐-๕๕๕ บาท

แสนสุข ๑๙๔ ถ.พหลโยธิน โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๑๑๐๔, ๐ ๓๖๒๒ ๑๖๓๘ จำนวน ๑๑๗ ห้อง ราคา ๑๙๐-๒๖๐ บาท

แสงไทย วิลล่า ๕๑๘ ถ.สุทธบรรทัด ต.ปากเพรียว โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๒๑๑๕ จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๑๐๐-๓๐๐ บาท

สระบุรี ไฮเต็ล ๖๘ ถ.สุทธบรรทัด ต.ปากเพรียว โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๑๖๔๖, ๐ ๓๖๒๒ ๑๕๐๐ จำนวน ๘๑ ห้อง ราคา ๒๖๐-๕๕๐ บาท

สระบุรี อินน์ ๑๑๑ ม.๒ ถ.มิตรภาพ ต.ตลิ่งชัน โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๘๘๘๘ โทรสาร ๐ ๓๖๒๑ ๘๘๙๙ จำนวน ๑๐๙ ห้อง ราคา ๘๐๐-๒,๔๐๐ บาท

อ๊องวัน ๔๙๗ ถ.พิชัยณรงค์สงคราม โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๑๐๖๑ จำนวน ๒๒ ห้อง ราคา ๑๐๐-๑๘๐ บาท

อุทยานแห่งชาติพระพุทธฉาย ทางอุทยานฯ มีบ้านพักไว้บริการนักท่องเที่ยว จำนวน ๗ หลัง ราคา ๖๐๐-๒,๔๐๐ บาท มีค่ายพักแรม พักได้ค่ายละ ๖๐ คน ราคา ๖,๐๐๐ บาท/คืน สำหรับนักท่องเที่ยวที่นำเต็นท์ไปเอง อุทยานฯ ได้จัดเตรียมที่กางเต็นท์ไว้บริการนักท่องเที่ยว สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช บางเขน กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๖๒ ๐๗๖๐ www.dnp.go.th

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

อากาศดี รีสอร์ท ๒๙๘ ม.๑ ต.พุดแค โทร. ๐ ๓๖๓๖ ๙๑๙๐ จำนวน ๑๕ ห้อง ราคา ๔๐๐ บาท

อำเภอพระพุทธบาท

ทวีทรัพย์ ๙๘ ม.๗ ถ.มรรคาปรัสนธิ์ ต.พระพุทธบาท ไทร.

๐ ๓๖๒๖ ๖๑๐๘ จำนวน ๑๓ ห้อง ราคา ๑๕๐-๒๐๐ บาท

ศิริพร อินน์ ๖๗ ม.๑๒ ถ.พหลโยธิน ไทร. ๐ ๓๖๒๖ ๖๐๘๘

ไทรสาร ๐ ๓๖๒๖ ๗๒๘๘ จำนวน ๔๑ ห้อง ราคา ๒๕๐-๔๐๐ บาท

ศิริพร อินน์ ๖๗ ม.๑๒ ถ.พหลโยธิน ต.พระพุทธบาท ไทร.

๐ ๓๖๒๖ ๖๐๘๘ จำนวน ๔๐ ห้อง ราคา ๒๕๐-๔๐๐ บาท

สุขสันติ ๒๑๖/๑ ม.๑๒ ต.ธารเกษม ไทร. ๐ ๓๖๒๖ ๖๘๑๕

จำนวน ๑๕ ห้อง ราคา ๒๐๐-๓๐๐ บาท

สุขสันต์ รีสอร์ท ๓/๒ ม.๙ ต.พุทราวัง ไทร. ๐ ๓๖๒๖ ๗๘๑๖

จำนวน ๑๗ ห้อง ราคา ๔๐๐-๕๐๐ บาท

อำเภอแก่งคอย

จิตรประไพชาเลต์ ๑๑๒/๒ ม. ๓ ถ.มิตรภาพ-สุขาภิบาล ๖

ต.ทับกวาง ไทร. ๐ ๓๖๓๕ ๗๓๐๐ จำนวน ๔๐ ห้อง ราคา ๕๐๐-๒,๔๐๐ บาท

ไทยนิยม ๓๗๖-๘ ถ.เลียบสันติสุข ไทร. ๐ ๓๖๒๔ ๔๑๘๕

จำนวน ๘ ห้อง ราคา ๑๐๐ บาท

หงส์ทอง รีสอร์ท ต.แก่งคอย ไทร. ๐ ๓๖๒๔ ๔๒๓๐ จำนวน

๑๐ ห้อง ราคา ๔๐๐ บาท

ไร่หวานสนธิ รีสอร์ท ๘๘ ม.๓ ต.ท่ามะปราง ไทร. ๐ ๓๖๒๒

๗๑๔๖ กรุงเทพฯ ไทร. ๐ ๒๕๑๓ ๒๑๔๔ จำนวน ๗๘ ห้อง ราคา ๘๐๐-๑,๑๐๐ บาท

มวกเหล็ก เฮลท์ สปา แอนด์ รีสอร์ท ๒๐๘/๑ ถ.มวกเหล็ก-

วังม่วง ต.มวกเหล็ก ไทร. ๐ ๓๖๓๔ ๕๒๕๖-๗

ศุภาลัย ป่าสัก รีสอร์ท ๗๙ ม.๑ ต.ท่าคล้อ ไทร. ๐ ๓๖๒๓

๗๕๕๔-๕๕ กรุงเทพฯ ไทร. ๐ ๒๒๕๘ ๙๔๙๔ ต่อ ๑๒๘ จำนวน ๒๓๖ ห้อง ราคา ๑,๒๙๐-๒,๑๙๐ บาท

หาดสองแคว รีสอร์ท ๘๒ ม.๘ บ้านท่าศาลา ถ.อดิเรกสาร

ต.ท่าคล้อ ไทร. ๐ ๓๖๒๒ ๗๒๑๕, ๐ ๓๖๒๓ ๗๕๕๔-๕๕ กรุงเทพฯ ไทร. ๐ ๒๔๕๗ ๔๓๗๖, ๐ ๒๔๖๘ ๘๘๔๕ มีห้องพักจำนวน ๕๐ ห้อง ราคา ๑,๐๐๐-๑,๖๐๐ บาท บ้านพัก ๑๕ หลัง ราคา ๔,๐๐๐-๗,๐๐๐ บาท

หงส์ทอง รีสอร์ท ไทร. ๐ ๓๖๒๔ ๕๒๓๐ จำนวน ๑๐ ห้อง

ราคา ๔๐๐-๘๐๐ บาท

อำเภอมวกเหล็ก

ค่ายลูกเสือเพชรรัชต์ ๕๑ ถ.มิตรภาพ กม.ที่ ๑๓๖ ม.๖

ต.มิตรภาพ ไทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๕๓๐, ๐ ๓๖๓๔ ๑๗๙๙ มีบ้านพัก จำนวน ๑๐ หลัง ราคา ๔๐๐ บาท/คน (รวมอาหาร ๔ มื้อ) ห้องพัก จำนวน

๒๕ ห้อง มีที่พักตามค่าย จำนวน ๔๑ หลัง (มีกิจกรรมแอ็ดเวนเจอร์ วอล์คแวลลี สำหรับลูกเสือที่เข้าค่ายพักแรมหรือนักท่องเที่ยวเป็นหมู่คณะ)

ค่ายลูกเสือนิมกุล ๑๑๓ ม.๒ ต.มวกเหล็ก อ.มวกเหล็ก ไทร.

๐ ๓๖๓๔ ๑๖๕๐ เรือนพักและบ้านพัก ๕ หลัง ราคา ๑๕๐ บาท/คน ๒,๐๐๐ บาท/หลัง (มีกิจกรรมฐานฝึกลูกเสือมากมาย)

เชอร์เจมส์ รีสอร์ท แอนด์ กอล์ฟ คลับ ๑๙๕ ม.๓ ต.มิตรภาพ

ไทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๙๑๑-๔, ๐ ๓๖๓๔ ๑๙๔๘-๕๐ จำนวน ๑๒๒ ห้อง ราคา ๒,๐๐๐-๔,๐๐๐ บาท

ดาวเด่น รีสอร์ท ๑๑๕ ม.๒ ถ.มิตรภาพ ต.มวกเหล็ก ไทร.

๐ ๓๖๓๔ ๑๗๕๕ จำนวน ๗ ห้อง ราคา ๑,๐๐๐-๓,๐๐๐ บาท

เทพประทาน ปาร์ควิว รีสอร์ท ๑๑๑ ม.๖ ต.มิตรภาพ ถ.มิตรภาพ

กม.ที่ ๑๓๘ ไทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๗๕๕ จำนวน ๑๙ ห้อง ราคา ๕๕๐-๒,๐๐๐ บาท

บ้านสายสวนบ้าน ๔๕ ม.๘ ต.มิตรภาพ ไทร. ๐ ๓๖๓๒ ๗๓๓๖-

๗, ๐ ๓๖๓๒ ๗๔๐๑-๖ ไทรสาร ๐ ๓๖๓๔ ๑๔๒๙ กรุงเทพฯ ไทร. ๐ ๒๗๑๘ ๐๖๗๔ ไทรสาร ๐ ๒๗๑๘ ๑๘๒๔ www.suansaipanresort.com, E-mail: info@suansaipanresort.com, booking@suansaipanresort.com จำนวน ๑๘ ห้อง บ้านพัก ๙ หลัง ราคา ๑,๓๒๐-๕,๕๐๐ บาท

พาร์ค ฮิลล์ รีสอร์ท ๑๑๒ ม.๗ ถ.มวกเหล็ก-วังม่วง ห่างจาก

ตลาดมวกเหล็ก และศูนย์โคนมไทยเดนมาร์ก ๒ กิโลเมตร (เขตติดต่อจังหวัดนครราชสีมา) ไทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๔๖๔ กรุงเทพฯ ไทร.

๐ ๒๙๓๙ ๕๒๗๙ บ้านพัก ๑๐ หลัง ราคา ๑,๒๐๐-๔,๐๐๐ บาท

ภูธาร รีสอร์ท ๕๕ ม.๒ ต.พญาเย็น (เขตติดต่อจังหวัด

นครราชสีมา) ไทร. ๐ ๓๖๒๒ ๗๓๕๔, ๐ ๓๖๓๔ ๑๑๕๑-๒ จำนวน ๑๒ หลัง ราคา ๘๐๐-๕,๖๐๐ บาท

มวกเหล็ก พาราไดซ์ รีสอร์ท ๔๒/๒ ม.๒ ต.มวกเหล็ก ไทร.

๐ ๓๖๓๓ ๐๑๙๓-๕ กรุงเทพฯ ไทร. ๐ ๒๗๑๙ ๙๐๕๔-๘ จำนวน ๓๗ ห้อง ราคา ๒,๐๐๐ บาท บ้านพัก ๔๐ หลัง ราคา ๕,๘๐๐ บาท

มวกเหล็ก ฟอรัส ๒๑๓ ม.๑ ต.มวกเหล็ก ไทร. ๐ ๓๖๓๓

๐๑๙๙-๒๐๐ จำนวน ๑๖ ห้อง ราคา ๑,๒๐๐-๖,๐๐๐ บาท

มิตเตอร์ เอ สเด็กเฮาส์ (ไร่ภัสรา) ๑๘๙ ม.๑ ถ.มวกเหล็ก-

วังม่วง ไทร. ๐ ๓๖๓๖ ๔๑๓๐, ๐ ๓๖๓๖ ๔๔๗๕

มวกเหล็กเกสต์ อินน์ ๔๒๒ ม.๑ ถ.มิตรภาพ ไทร. ๐ ๔๔๓๒

๒๑๒๑ จำนวน ๔๐ ห้อง ราคา ๕๐๐-๖๐๐ บาท

ไร่กุสุมา ๑๔๔ ม.๔ ต.มวกเหล็ก-เจ็ดสาวน้อย ไทร. ๐ ๓๖๓๔

๑๔๙๑, ๐ ๓๖๓๔ ๑๔๙๕ กรุงเทพฯ ไทร. ๐ ๒๕๗๙ ๑๕๙๑, ๐ ๒๕๖๑ ๔๓๖๓-๔ จำนวน ๔๐ ห้อง ราคา ๑,๒๐๐-๖,๕๐๐ บาท

ไร่คุณฉันทสวนสวย รีสอร์ท ๙๙ ม.๘ ถ.มิตรภาพ ต.มิตรภาพ

จำนวน ๑๗ ห้อง ราคา ๑,๐๐๐-๒,๘๐๐ บาท โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๒๐๑๗
ไร่พนาวัน ๑๗๗ ม.๒ อยู่ห่างจาก อ.มวกเหล็ก ๗ กิโลเมตร
 ก่อนถึงน้ำตกเจ็ดสาวน้อย จำนวน ๑๐ ห้อง ราคา ๕๐๐-๓,๐๐๐ บาท

ไร่ริมธาร ๑๖๐ ม.๑ ต.มวกเหล็ก ๔๕ กิโลเมตร จากอำเภอมวกเหล็ก โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๒๐๙ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๑๙๖๔ ๑๓๗๗
 บึงกะโล จำนวน ๑๔ หลัง ราคา ๔๐๐ -๖๐๐ บาท

ไร่อรุณวิทย์ รีสอร์ท ๓๒ ม.๒ ถ.มวกเหล็ก-น้ำตกสาวน้อย ต.พญาเย็น โทร. ๐ ๓๖๓๓ ๐๒๖๓-๔, ๐ ๓๖๓๔ ๔๒๘๙-๙๐ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๔๓๔ ๐๐๘๐-๙ www.arunvitesort.com จำนวน ๗๐ ห้อง
 ราคา ๑,๒๐๐-๔,๐๐๐ บาท (มีบริการรถชมสวนส้ม และให้เช่าเรือพาย, จักรยาน)

แลนด์สเคป เฮาส์ ๒๒๒ ม.๓ ต.มิตรภาพ โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๒๐๐๑, ๐ ๖๓๓๔ ๙๘๓๕, ๐ ๙๔๔๔ ๘๒๔๓ จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๗๐๐-๑,๒๐๐ บาท

ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพมิชชั่น ๑๙๕/๕ ถ.มิตรภาพ ต.มวกเหล็ก โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๖๒๐-๒ หรือที่โรงพยาบาลมิชชั่นกรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๑๑๐๐ จำนวน ๓๔ ห้อง ราคา ๘๐๐-๓,๘๐๐ บาท

เหมือนฝัน ม.๑ ต.ขับสนุ่น มีบ้านพัก และบึงกะโล ราคา ๕๐๐-๓,๐๐๐ บาท

อำเภอวังม่วง

กระท่อมทิพย์ ฮิลล์ รีสอร์ท ๑๔๔ ม.๔ ต.วังม่วง โทร. ๐ ๙๕๑๒ ๔๑๔๔ จำนวน ๔๐ ห้อง ราคา ๑,๒๐๐-๖,๕๐๐ บาท

วังแก้ว ปาร์ค ฮิลล์ ต.วังม่วง โทร. ๐ ๓๖๓๕ ๙๒๓๖ จำนวน ๔๐ ห้อง ราคา ๑,๓๒๐-๕,๕๐๐ บาท

ร้านอาหาร

อำเภอเมืองสระบุรี

กึ่งหันลม ๔/๒ ถ.พหลโยธิน โทร. ๐ ๓๖๒๓ ๐๕๗๙ (ตัมยำ ใกล้เคียง คอหมูย่าง)

เขาตะกร้า ๔๓๗/๑ ถ.มิตรภาพ ต.ปากเพรียว โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๑๗๘๖ (อาหารตามสั่ง เปิด ๐๙.๐๐-๒๑.๐๐ น.)

ข้าวต้มลิ้มกวงม้วย ถ.พิชัย โทร. ๐ ๔๐๙๕ ๙๙๒๔, ๐ ๖๐๓๗ ๑๑๐๗ (ข้าวต้ม ข้าวมันไก่)

คนเห็น ๔๔/๑ ถ.พหลโยธิน โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๓๕๘๔ (ปลาหมึก ไช้เนื้อมะนาว กุ้ง-ปูอบหม้อดิน ข้าวต้ม เปิด ๑๗.๐๐-๐๒.๐๐ น.)

ครัวบ้านสวน ๘๒/๓ ถ.เทศบาล ๓ ต.ปากเพรียว เลียบทางรถไฟข้างโรงเรียนอนุบาลยุววิทยา โทร. ๐ ๓๖๓๑ ๓๖๘๕ (อาหารไทย ปูหล่น ปลาช่อนนาเผาเกลือ ห่อหมกปลาช่อน ยำถั่วพูลู เปิด ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

ครัวไทย Q8 ถ.มิตรภาพ โทร. ๐ ๑๖๘๔ ๔๕๕๕, ๐ ๙๙๐๐ ๓๙๗๗ (อาหารไทย เปิด ๒๔.๐๐ น.)

ช. เลิศรส ๑๗๙/๔ ถ.สุทธบริทต ต.ปากเพรียว โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๑๒๗๙, ๐ ๓๖๒๒ ๒๕๗๗ (อาหารจีน ๐๙.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

ซุ้มกอ ๘๒ ถ.เทศบาล ๕ โทร. ๐ ๓๖๓๑ ๗๔๒๕ (กบระเบิด ซุปเปอร์ฟู้ดปลาเนื้ออ่อน-ปลาน้ำเงิน)

ดลบันดาล ๓๐/๑ ถ.มิตรภาพ (ขาเข้า) ต.ปากเพรียว โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๓๖๒๒, ๐ ๓๖๓๑ ๕๗๓๔ (อาหารตามสั่ง เห็ดญี่ปุ่นผัดพริกไทยดำ ยำตะไคร้ไก่กรอบ ส้มตำปลาตุ๋น เปิด ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐)

ต้นก้ามปู ถ.เทศบาล ๕ โทร. ๐ ๓๖๓๑ ๗๔๘๕ (อาหารตามสั่ง เปิด ๐๘.๐๐-๑๖.๐๐ น.)

ดาหยี ถ.พหลโยธิน โทร. ๐ ๓๖๓๑ ๙๑๓๒, ๐ ๑๖๕๕ ๙๖๒๗ (อาหารตามสั่ง เปิด ๑๗.๐๐-๒๔.๐๐ น.)

นัดชานชลา หน้าสถานีรถไฟ โทร. ๐ ๓๖๓๑ ๓๗๓๐-๒ (อาหารปลาสำลียำมะม่วง ปลาทับทิมทอดน้ำปลา-สามรส เนื้อปลาทรายผัดพริกไทยดำ)

บุญบันดาล ๒๑๕/๑ ต.ปากเพรียว ถ.สุทธบริทต โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๑๐๙๐ (อาหารไทย-จีน-ฝรั่ง เปิด ๑๐.๐๐-๒๑.๐๐ น.)

บุศรินทร์ทอง ๑๗๕/๑๘๙ ช.๑๓ ถ.สุทธบริทต โทร. ๐ ๓๖๓๑ ๕๕๑๖-๘ (อาหารไทย-จีน-ฝรั่ง เปิด ๑๑.๐๐-๐๒.๐๐ น.)

พรเพชรงาม ๕๑๐/๑ ถ.พหลโยธิน โทร. ๐ ๓๖๓๑ ๗๓๐๓ (อาหารไทย กระเพาะปลาผัดแห้ง ปลากระพงสองแผ่นดิน)

ริมคลองชล ๗๐๐/๑๕ ต.ปากเพรียว ถ.พิชัย โทร. ๐ ๓๖๓๑ ๒๕๔๐ (นกกระจอกเทศ ปลา เปิด ๑๐.๐๐-๒๔.๐๐ น.)

เรือนรับรองอาหารเวียดนาม ๖๖๗/๕ ถ.พิชัย ต.ปากเพรียว โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๑๑๘๐ (อาหารเวียดนาม ตามสั่ง)

เรือนชาน ถ.พหลโยธิน โทร. ๐ ๑๒๕๓ ๓๔๕๓ (อาหารตามสั่ง เปิด ๑๗.๐๐-๒๔.๐๐ น.)

ห้องอาหารพลอย ในโรงแรมสระบุรี อินน์ โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๘๘๘๘ (อาหารไทย จีน ยุโรป)

อำนวยการจัด ๔๓๕/๒ ถ.มิตรภาพ ต.ปากเพรียว โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๑๓๗๙ (อาหารไทย-จีน-ทะเล เปิด ๑๐.๐๐-๒๓.๐๐ น.)

ออร์คิดส์ ๗/๓ ม.๒ ถ.มิตรภาพ โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๒๘๕๕ (นกกระจอกเทศผัดพริกไทยดำ สดักหมู-เนื้อ)

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

เฉลิมพระเกียรติเด็กแฮร์รี่ กม. ที่ ๑๑๘ โทร. ๐ ๑๙๙๑ ๑๐๒๗ (อาหารไทย จีน ฝรั่ง เปิด ๐๙.๐๐-๒๑.๐๐ น.)

แฟปลาแม่น้ำปาก ต.สวนดอกไม้ โทร. ๐ ๓๖๓๙ ๑๐๖๖ (อาหารไทย เปิด ๑๐.๐๐-๒๒.๓๐ น.)

แพททิ้มสยาม ต.ม่วงงาม ไทร. ๐ ๑๙๙๔ ๗๙๓๓ (อาหารตามสั่ง เปิด ๑๑.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

สุกั๊พะตุน ๒๔๖ ม.๗ ต.หน้าพระลาน ถ.พหลโยธิน ข้างสภต.หน้าพระลาน ไทร. ๐ ๓๖๓๕ ๑๑๒๒, ๐ ๓๖๓๓ ๔๕๘๗ (อาหารตามสั่ง สุกั๊พะตุน แกงเขียวหวานปลาทราย เปิด ๐๙.๐๐-๒๐.๐๐ น.)

อำเภอเสนาให้

แพททิ้มสยาม ม.๒ ต.ม่วงงาม ไทร. ๐ ๑๙๙๔ ๗๙๓๓, ๐ ๑๙๔๘ ๒๓๘๑ (ปลาหีบต้มทอดกระเทียม-หนึ่งมะนาว เปิด ๑๐.๐๐-๒๑.๐๐ น. บริการล้างรถล้างน้ำปาลัก)

อำเภอพระพุทธรบาท

ไถ่ยวามรุษ ถ.พหลโยธิน -บ้านหมอ

ครัวจอมพล ๙๖/๗ ม.๘ ต.ธารเกษม ถ.พหลโยธิน ไทร. ๐ ๓๖๒๖ ๖๔๘๗ (อาหารตามสั่ง เปิด ๑๐.๐๐-๒๓.๐๐ น.)

บ้านต้นไม้ ถ.พหลโยธิน ไทร. ๐ ๓๖๒๖ ๖๓๓๑, ๐ ๓๖๒๒ ๑๙๖๙ (อาหารตามสั่ง เปิด ๑๑.๐๐-๒๔.๐๐ น.)

สุกั๊นน้อย ๔๑/๑ ถ.พหลโยธิน หมู่ ๙ ต.พุก่างาน ไทร. ๐ ๓๖๒๖ ๗๘๘๒, ๐ ๓๖๒๖ ๗๐๘๒ (อาหารตามสั่ง, สุกั๊ เปิด ๐๙.๓๐-๒๓.๐๐ น.)

สุขสันต์ คันทรี ๓/๒ ม.๙ ต.พุก่างาน ไทร. ๐ ๓๖๒๖ ๗๙๑๖ (อาหารแกงส้มปลาช่อน ปลานึ่งมะนาว เปิด ๑๑.๐๐-๒๔.๐๐ น.)

อำเภอแก่งคอย

สวนอาหารร่มไทร ๑๙/๑ ม.๑๐ ถ.สายบ้านนา-แก่งคอย ต.ชะอม ไทร. ๐ ๙๘๒๓ ๓๒๒๑, ๐ ๙๙๐๕ ๔๑๘๖ (อาหารตามสั่ง เปิด ๐๗.๐๐-๒๔.๐๐ น.)

อาหารอร่อย ถ.มิตรภาพ ไทร. ๐ ๓๖๒๕ ๑๑๔๔, ๐ ๓๖๒๕ ๑๖๖๘-๙ (อาหารตามสั่ง เปิด ๑๐.๐๐-๒๑.๓๐ น.)

อำเภอมวกเหล็ก

กุสุมา ๑๔๔ ม.๔ ต.มวกเหล็ก ไทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๔๙๕, ๐ ๓๖๓๔ ๑๔๙๑ (อาหารตามสั่ง เปิด ๐๗.๓๐-๑๗.๐๐ น.)

ครูต้อ ๒๒ ม.๑๐ ถ.มิตรภาพ กม.ที่ ๑๔๑-๑๔๒ ไทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๒๘๓, ๐ ๓๖๓๔ ๑๘๒๐ (อาหารไทย ฝรั่งเศส เด็กหมู-เนื้อ สาขา ๑ เปิด ๐๘.๓๐-๒๐.๓๐ น., สาขา ๒ เปิด ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

ครัวน้ำตก ถ.สายน้ำตกเจ็ดสาวน้อย ไทร. ๐ ๓๖๒๒ ๗๒๐๓, ๐ ๑๖๖๖ ๑๕๕๙, ๐ ๖๐๓๖ ๓๗๘๓ (อาหารไทย เปิด ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

ครัวคุณมาลี ๑๙๙ ม.๗ ถ.มวกเหล็ก-วังม่วง ต.มวกเหล็ก ไทร. ๐ ๓๖๒๒ ๗๐๕๖-๗, ๐ ๑๙๔๘ ๗๔๘๘ เปิด ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น.

เทพประทานสเด็กเฮาส์ กม. ที่ ๑๓๑ ถ.มิตรภาพ ไทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๗๓๕, ๐ ๓๖๓๔ ๑๗๕๕

บิ๊กโจรสเด็กเฮาส์ กม. ที่ ๑๓๖ ถ.มิตรภาพ ไทร. ๐ ๓๖๓๔ ๔๔๐๒ (อาหารไทย สเด็ก)

ปะการัง ซีฟู้ดส์ ๑๒๔/๑ ถ.มิตรภาพ ไทร. ๐ ๑๘๒๕ ๓๖๘๙, ๐ ๑๙๑๐ ๔๐๐๕ (อาหารทะเล)

มวกเหล็กสเด็กเฮาส์ ๖๗/๑๑-๑๒ ถ.มิตรภาพ ปากทางเข้า อ.มวกเหล็ก หนองค้ำการส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

มวกเหล็กพาราไดซ์รีสอร์ท ถ.มิตรภาพ ไทร. ๐ ๓๖๓๓ ๐๑๙๓-๖ (อาหารไทย)

มิสเตอร์ เอ สเด็กเฮาส์ (ไร่ปัสสรา) ๑๘๙ ม.๑ ถ.มวกเหล็ก-วังม่วง ไทร. ๐ ๓๖๓๖ ๔๑๓๐, ๐ ๓๖๓๖ ๔๔๗๕

เล็กเรสเดิร์ฟรงค์ ถ.มิตรภาพ ไทร. ๐ ๓๖๓๒ ๗๒๗๘, ๐ ๑๗๗๑ ๐๑๐๖ (สเด็ก อาหารชุด เปิด ๐๙.๐๐-๑๘.๐๐ น.)

วิธาวิลเล่ย์ (ติดเขตอำเภอปากช่อง) ถ.มวกเหล็ก-น้ำตกเจ็ดสาวน้อย กิโลเมตรที่ ๘ ไทร. ๐ ๓๖๓๓ ๐๐๗๗-๘ กรุงเทพฯ ไทร. ๐ ๒๓๙๓ ๙๘๐๑ บ้าน ๓ หลังรวม ๒๒ ห้อง ราคา ๖๐๐-๘,๐๐๐ บาท

อำเภอหนองแค

หินกองโภชนา ๖๘ ถ.พหลโยธิน ไทร. ๐ ๓๖๓๗ ๑๕๘๕

อำเภอวังม่วง

รุ่งพิพย์ ๑๒๗ ต.วังม่วง ถ.ชัยสนุน หน้าที่ว่าการอำเภอวังม่วง ไทร. ๐ ๓๖๓๕ ๙๒๐๒ (อาหารตามสั่ง เปิด ๐๘.๐๐-๒๐.๐๐ น.)

อำเภอบ้านหมอ

ครูประนอม ๖๐ ม.๑๑ ต.บางโหนด ถ.สระบุรี-อ่างทอง ไทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๓๓๑ (อาหารตามสั่ง ๐๙.๐๐-๒๑.๐๐ น.)

อำเภอวิหารแดง

เล่าอึ้งวัน ๑๓๐ ม.๑ ถ.สุวรรณศร ต.วิหารแดง ไทร. ๐ ๓๖๓๗ ๗๓๓๐ (อาหารตามสั่ง เปิด ๐๘.๐๐-๒๑.๐๐ น.)

ชวนชิม ๑๐๑/๑ ถ.สุวรรณศร ต.วิหารแดง ไทร. ๐ ๓๖๓๗ ๗๑๑๘ (อาหารตามสั่ง เปิด ๐๘.๐๐-๒๑.๐๐ น.)

รวมรส ๑๕๑ ต.หนองสรวง ไทร. ๐ ๓๖๓๗ ๗๒๖๑ (อาหารตามสั่ง เปิด ๑๒.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

หมายเลขโทรศัพท์สำคัญ

ประชาสัมพันธ์จังหวัดสระบุรี

โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๓๕๐๘,
๐ ๓๖๒๑ ๑๐๒๕

โรงพยาบาลจังหวัดสระบุรี

โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๑๐๐๘,
๐ ๓๖๓๑ ๖๕๕๕

โรงพยาบาลพระพุทธบาท

โทร. ๐ ๓๖๒๖ ๖๑๑๑,
๐ ๓๖๓๒ ๓๒๙๑-๖

โรงพยาบาลมิตรภาพเมโมเรียล

โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๒๑๓๑-๔

โรงพยาบาลเกษมราษฎร์

โทร. ๐ ๓๖๓๑ ๕๕๕๕

สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองสระบุรี

โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๑๐๑๑,
๑๙๑ , ๐ ๓๖๒๑ ๑๐๑๔

ตำรวจท่องเที่ยว

โทร. ๑๑๕๕

ตำรวจทางหลวง

โทร. ๑๑๙๓

สถานีขนส่งสระบุรี (บขส.)

โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๑๘๑๐,
๐ ๓๖๒๓ ๐๖๗๖

สถานีรถไฟสระบุรี

โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๑๐๙๑

สถานีรถไฟแก่งคอย

โทร. ๐ ๓๖๒๔ ๔๐๒๐

สถานีรถไฟบ้านหมอ

โทร. ๐ ๓๖๒๐ ๑๓๑๑

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่

๑๖๐๐ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงมักกะสัน เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ (๑๒๐ เลขหมาย)

โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๑๑

E-mail: center@tat.or.th

Website: www.tourismthailand.org

ศูนย์บริการข่าวสารการท่องเที่ยว โทร. ๑๖๗๒

ททท. สำนักงานภาคกลาง เขต ๗

ถนนรอบวัดพระธาตุ อำเภอเมืองลพบุรี

จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐

โทร. ๐ ๓๖๔๒ ๒๗๖๘-๘

โทรสาร ๐ ๓๖๔๒ ๔๐๘๘

E-mail: tatlobri@tat.or.th

พื้นที่ความรับผิดชอบ: ลพบุรี ชัยนาท สิงห์บุรี สระบุรี

ศาลาธรรมาเทวสถาน

